

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26—
 za en mesec 2-20
 za hemdijo celoletno . . . 29—
 za ostale inozemstvo . . . 35—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24—
 za en mesec . . . . . 2—
 V pravi prejemni mesec . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . 7—
 za hemdijo celoletno . . . 9—
 za ostale inozemstvo . . . 12—

SLOVENE

Ilustrati:
 Enostopna petivrtsta (72 mm):
 za enkrat . . . . . po 18 v
 za dvakrat 15
 za trikrat 13
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, smrtnele itd.:
 enostopna petivrtsta po 2) vln.
Poslano:
 enostopna petivrtsta po 40 vln.
 Izdaja vsak dan, izvenredno ne-
 dolje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vezni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
 bonn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 138.

Besede o miru.

(Iz okrožnice sv. očeta Benedikta XV.)

Sv. oče Benedikt XV. je izdal dne 1. novembra okrožnico, v kateri govori programtično o tem in onem aktualnem vprašanju, ki človeško družbo in Cerkev zadeva. Glavne poteze te okrožnice smo že objavili. Danes prinašamo par mest iz nje dobesedno:

Sv. oče za mir v Evropi.

»Ko smo imeli prvič priliko s tega vzvišenega apostolskega mesta dogodke sveta pregledati, ko nam je stopila žalostna slika človeške družbe pred oči, nas je objela grenka bolest. Kako je mogoče, da bi nas, skupnega očeta vseh, ne pretresla najgloblje ona igra, ki jo predstavlja sedaj Evropa, ja celi svet, igra, obžalovanja vredna, strašnejša in krutejša od vseh, kar jih morda svet pozna? nično, zdi se nam, da so prišli oni dnevi, katere je Kristus napovedal: »Slišali boste o vojskah... Vstal bo namreč narod zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo.« Povsod se vidi nesrečna slika vojske, z drugimi stvarmi se človeške misli skoro več ne bavijo.

Bore se med seboj narodi, ki stoje na višku kulture. Zato je uumljivo, da so vojna sredstva, ki jih je zinašla moderna, napredna vojna umetnost, sicer odlična, zato pa tudi strašna. Ja, narodi delajo na to, da se med seboj s tem strašnim orožjem eden drugega uničijo. Pustošenja in klanja ni ne konca, ne kraja. Vsak dan teče po zemlji nova kri in jo pokrivajo ranjena in mrtva trupla. Ali moremo reči o teh ljudeh, ki gore eden proti drugemu od sovraštva da so vsi enega izvora in ene nature, ali jih moremo smatrati še za člane iste človeške družbe? Ali moremo videti v njih še brate, ki imajo vsi enega očeta v nebesih? Neizmerne armade na obeh straneh in divji boji! Nesreča in bolečina žalostno spremstvo vojske tare mesta, družine in posamezne ljudi. Število vdov in sirot raste od dne do dne; trgovina leži vsled porušenih prometnih zvez na tleh, kmetištvo je moteno, umetnost počiva, tisti, ki kaj imajo, so v stiski, reveži trojijo, vsi pa žalujejo.

Zato smo smatrali za svojo dolžnost, da smo takoj začetkom naše vlade, pri teh žalostnih razmerah poklicali v spomin one zadnje besede našega prednika častiljivega in svetega spomina. One besede smo ponovili in jih postavili na čelo našega apostolskega delovanja. Zarotili smo namreč vse voditelje držav, naj se ozro na prelito kri in prelite solze in naj vrnejo svojim narodom zopet blagodejni mir. O da bi usmiljena milost božja naklonila, da bi mogli tudi mi, kmalu oznaniti v imenu

Odrešenikovem ono sveto naznanilo, katero so peli angeli ob rojstvu Odrešenika ljudi: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Naj bi tudi nas slišali oni, to prosimo, v katerih roke je položena usoda držav. Resnično, saj so tudi druga pota in sredstva, da se zopet uveljavijo pravice, ki so bile na katerikoli način kršene. Naj bi v dobrem zaupanju in z dobrohotnim mišljenjem ta sredstva preizkušali in medtem orožje iz rok položili.

Te besede nam narekujejo ne osebni vzroki, ampak ljubezen do njih in do celoga sveta. Naj bi ne preslišali glasu njihovega prijatelja in očeta...

Za mir v Cerkv.

V vsaki človeški družbi, naj bo cilj njene združitve ta ali oni, je največje važnosti za skupen uspeh, da so njeni udje popolnoma edini in da vsi za enim težijo. Zato polagamo vso važnost na to, da izginе vsak spor in razdor med katoličani, naj bo že katerikoli, da se tudi v bodoče vsak nov spor prepreči in da bodo odsej naprej vsi enega mišljenja v enem smislu delovali. Sovražniki božji in Cerkev dobro vedo, da pomeni vsaka neednost med nami v boju eno zmago za nje...

Če je tedaj postavna oblast nekaj jasno določila, ne sme nihče tega predpisa prezirati zato, ker mu ni dovolj jasen. Pač pa naj vsak svoj nazor podredi postavljeni oblasti in naj jo po svoji vesti posluša. Ravno tako pa ne sme nobena privatna oseba niti v knjigah, niti v listih niti v govorih igrati učenika v Cerkv. Vsi vemo, komu v Cerkv je Bog učeniško službo izročil. On ima popolno pravico po svojem preudarku prijeti za besedo, če se mu to prav zdi. Dolžnost drugih pa je, njegovemu nauku se versto podvreči in njegove besede poslušati. V vseh drugih vprašanih pa, ki ne pomenijo nobene nevarnosti za vero in disciplino, se smejo do odločitve apostolske stolice nasprotni si nazori obnavnati in zagovarjati. Vsakemu je dovoljeno svoje mnenje izreči...

Svoje lastno mnenje sme vsakdo prosto zastopati; vsled tega pa ne sme misliti, da ima pravico druge, ki so drugačnega mnenja, samo iz tega vzroka dolžiti, da niso pravoverni ali pa da jim manjka prava disciplina.

Zahtevam tudi z vso resnobo, da se naši verski tovariši varujejo posluševati se onih zaznamovani, ki so v najnovešem času nastala, da se katoličani od katoličenov razlikujejo. Teh novih izrazov naj se izogibajo, ne samo za to, ker ne odgovarjajo ne pravičnosti, ne resničnosti, ampak tudi zato, ker provzročajo med katoličani veliko zmedo in nered.

Vsebina in bistvo katoliške vere je tako, da se ji ne more ničesar dostavljati, ničesar jemati. Če imamo katoliško vero imamo celo, ali pa ničesar. Zato ni treba nobenih posebnih dostavkov, če se hoče katoliška veroizpoved označiti. Vsak jo dovolj označi z besedami. Kristjan je moje ime, katoličan moj pridevek! Naj se vsak potruji, da bo v resnici to, kar se imenuje.

Italija in Turčija.

Iz nemških listov posnemamo: Govori laški krogi postajajo zadnje dni zopet nervozni. Turčija je z resno izjavo razpršila skrb Italije glede na Libijo. Z gotove strani pa hujskajo Italijane radi Sueškega prekopa, ker prodirajo Turki proti Sueškemu prekopu in proti Egiptu. Italija ima brez vsakega dvoma ob Sueškem prekopu svoje interese, in sicer trgovinske, ne pa visokopolitičnih koristi, ki bi utemeljevale njen pristop k trojnemu sporazumu. Vprašanje o Sueškem prekopu je in mora ostati trgovinsko politično vprašanje. Turčija bo baje tudi glede na Sueški prekop in glede na Egipt razpršila pomisleke Italije.

Najbrže je Turčija tozadevno izjavo odposlala v Rim. »Daily Telegraph« trdi, da je Italija v Carigradu nastopila glede na prodiranje proti Sueškemu prekopu in radi morebitne zasedbe Sueškega prekopa in zagrozila, da, če se to zgodi, opusti svojo nevtralnost nasproti Turčiji. Sueški prekop ni angleška lastnina, marveč last mednarodne družbe. Turčija se bo brez dvoma pri prodiranju v Egipt in proti Sueškemu prekopu ozirala na trgovinske koristi Italije in drugih velesil, v kolikor bo to dopuščal položaj vojske.

Če bi nastopila Italija proti Turčiji in bi pristopila trojnemu sporazumu, bo izbruhnila v celi Libiji mohamedanska vstaja tako silovito, kakor se nikdar prej. Italija bi v Libiji ne mogla vreči dovolj vojakov, da bi ukrotila vstajo in da bi držala vsaj najvažnejše točke.

Ako bi pristopila vstaja Italijo, da odpošlje večino svojega brodograjske in svoje armade v Afriko proti mohamedancem, bi pač ne mogla vplivati na dogodke v Evropi.

Skrbi Italije ne morejo biti identične s skrbmi Anglije. Osvoboditev Egipta od angleške nadvlade in padec angleške nadvlade v vzhodnem Sredozemskem morju ne more škodovati, kar dobro vedo merodajni rimski krogi.

Vojaške priprave Italije.

Dunajska cenzurirana »Rundschau« piše: Te dni se je govorilo, da pošlje Italija domov pod orožje vpoklicani letniki 1911. Sklepa se zato, da se je vlada prepričala o nepotrebnosti oboroženja in da se za to smatra njena nevtralnost kot zagotovljena.

Kdor pravilno presoja položaj, mora pa sklepati drugače. Vojno ministrstvo in italijanska vlada sta namreč določila gotovo število, ki bo v vseh okoliščinah pod orožjem. Vpoklicajo se zato pod orožje drugi vojniki, če odpuste starejše letnike. Vse za orožje sposobno moštvo tako pritegnejo k daljšim vajam, ne da bi nosila dežela stroške in da bi trpela gospodarsko škodo splošne mobilizacije.

Sedanja vojaška pripravljenost Italije je precej podobna pripravam Prusije pred takozvano osvojevalno vojsko. Takrat je bila Prusija globoko ponižana in ni smela imeti več vojakov, kolikor jih je dovolil mogočni Napoleon I. Prusija je pa pozivala pod orožje in je izurjevala vedno nove ljudske množice po nasvetu pruskega ministra Steina.

Italija splošno oboroževanje izvaja zdaj dosledno. Ko je izbruhnila vojska, so bili radi notranjih nemirov v Romagnu in radi revolucije v Albaniji pozvani letniki 1891, 1892 in 1893, kmalu nato so pa pozvali pod orožje še letnika 1890 in 1891; 210.000 do 220.000 mož. Ko je prevzel general Zuppelli vojno ministrstvo, so poslali na dopust 60.000 mož najstarejšega letnika 1889, pod orožje so pa pozvali moštvo druge kategorije letnika 1894 in pa tiste, ki so bili radi rodbinskih razmer oproščeni v letnikih 1899, 1890 in 1981 služiti.

15. t. m. so zopet odpustili 60.000 mož letnika 1890, ki so jih pa nadomestili z vpoklicimi mladih rekrutov letnika 1895 1. januarja, skupno približno 170.000 do 180 tisoč mož. Najbrže bodo radi visokega števila vpoklicancev poslali na dopust tudi letnik 1891.

Italija je tako za vsak slučaj pripravljena in jo ne more nobena stvar presesteti.

Bolgarija hoče zasesti Macedonijo.

Dunaj. »Südsl. Korr.« poroča iz Sofije: Poluradni list »Kambana« zahteva, da naj vkorakajo bolgarske čete v Macedonijo in v Staro Srbijo, ki naj jo do Morave zasedejo. List piše: Zadnji trenutki tiste norišnice, ki se naziva Srbija, se bližajo. Avstro-ogrsko čete prodirajo, Rusija je brez moči, da bi mogla pomagati svojemu protekcijske-

LISTEK.

Sledovi ruske invazije v Kolbuszow.

(Poročevalec Gosu Naroda.)

Kolbuszowa, malo okrožno mestce s 5000 prebivalci, večina židov, je bila od 18. septembra do 5. oktobra vsled ruske invazije skoro popolnoma zapuščen. Od inteligence so ostali samo štirje sodni uradniki, župnik Markiewicz in kaplana Gajek in Mroz.

Marš ruske armade okoli pet zborov močne se je pričel dne 18. septembra in je trajal 17 dni tja in nazaj. Cele mase so šle od Ležajska, Rozwadowa in Tarnobrzega proti Tarnowu. Dne 27. septembra se je že moglo opaziti, da gre Rusom slabo, ker so se umikali na celi črti nazaj. Vojaštvo je bilo izmučeno, konji mršavi in majhni. Če si vprašal častnika ali vojaka, zakaj gredo nazaj, si dobil odgovor, da so Avstriji že pobiti in da gredo zdaj nad Nemce.

Ta ruska armada ni imela skoro nobene trena, živila se je od ropa in grabeža. Peterburški zbor (gvardija) je izborno izgledal, ljudje rasli, lepe postave, močni, toda drugi zbori so bili sestavljeni iz znatno manjših ljudi in so slabo izgledali. Dvokolne poljske kuhinje, kjer je bil vprežen

po eden konj, so dajale vojaštvu malo hrane, ker so vojaki prosjčili za jed in kruh po hišah in tožili, da niso jedli že več dni. Kozaki so kradli seno, oves, slamo in živila zase in za konje brez sramu in strahu; celo pritožbe zopet njih pri častnikih so bile brezuspešne.

Obnašanje Rusov v Kolbuszowi je zapustilo najžalostnejše spomine. V začetku, dne 20. septembra so pokrali kozaki tri tukajšnje žide na strašen in gnusen način. V bližnji vasi, v Zgor. Kolbuszowi, so ustrelili dečka in govore še o mnogih drugih podobnih kozaskih činih. Vojaštvo je izropalo celo mesto, razbijalo trgovine, izlozbe, kleti in stanovanja, jemalo blago, stvari, dragocenosti, in celo hišno opravo, a kar je ostalo, hudobno uničilo. Zlasti je zadela ta usoda stanovanja in trgovine, ki so jih ljudje zapustili; uradna stanovanja so popolnoma demolirali in oropali. Dve katoliški trgovine sta do cela uničeni. Sodišče, okrajno glavarstvo, davkarija, evidenčni urad, okr. šolski svet, hranilnice in posojilnice in druge javne institucije, so ruske čete tako rekoč popolnoma uničile. Vojaki so raztrgali akte, jih pohodili in zmešali s slamo, razmetali po ulicah, a opravo in kase razbili in deloma zažgali. Pisarne so onesnažili z blatom, v nekaterih so napravili hleve za konje.

Sosedji vaščanje so se vedli napram temu razbojništvu podobno kozakom, kajti

sprejemali so ukradene stvari ali zastoni, ali jih kupili za majhen denar, a v znatnej meri je tudi ljudstvo samo kradlo, kar se je dalo. Kmetje so kradli, ker so jim kozaki zagotavljali, da je ruska vojska prišla nad gospodo, duhovne in žide, vsled tega smejo krasti in ropati.

Tudi perutnino in živino so Rusi pobrali. Zgodilo se je, da je ruska intendatura včasih plačala za živinčce 30—40 rubljev, ali večji del živine, konj, perutnine, sena in slame so vzeli Rusi brez vsake odškodnine.

Upravitelja Downickija, moža blizo 60 let, so Rusi bili in ga prisilili, da je pokazal zazidano graščinsko klet, kjer je bilo skrito zlato. Iz obupa se je mož ustrelil.

Ravno tako so Rusi oropali graščino in pristavo Dzikowieckija, farovž na Cmolesu in druge bližnje pristave.

Korektno so se pa obnašali častniki stalne armade, zlasti od gvardije, — njih občevanje je bilo uljudno, postopanje prijazno, — plačali so vse. Vendar so bili čez mero ošabni in lažnjivi; pravili so, da avstrijski cesar ne živi več, da je Avstrija popolnoma pobita, da sta vzeta Przemysl in Krakov, da so Srbi že globoko na Ogrskem, da so Lah napovedali Avstriji vojno, a Turčija Rusiji itd.

S posebnim veseljem so pripovedovali, da združijo Rusija tri dele poljske v eno dr-

žavo pod vlado cara in da bodo še le tedaj imeli Poljaki vse in bodo srečni.

Ves čas ruskega bivanja pri nas, so nam bila opora in tolažba naša duhovščina, ki je v zmislu Kristusovih naukov pomagala bližnjemu v besedah in dejanju. Neumorni kaplan Gajek je stal vsakemu na strani, prepiral se neustrašeno z Rusi in rešil mnogo oseb in njih imetje pred napadali.

Od 5. okt. dalje dišemo svobodneje, ker nas je sovražnik zapustil, vračajo se uradniki, ki skrbje zopet za red in mir...

Iz Denbica do Mielca.

... Začnem z Przeclawom, kjer stoji krasni grad grofov Rejov. Mesto samo ni mnogo trpelo od Rusov, in sicer vsled ne- navadne energije kanonika Mlecza, ki je neprestano interveniral v tem smislu, da bi njegovih faranov ne uničili, a uspehi njegovih intervencij so bili očitni. Ali pobrali so in na vozovih odpeljali dragocenosti. Priznati je treba, da so Rusi izborni poznavalci umetnin, ker so vzeli najlepše gobeline, poljska slikarska dela, poljska orožja itd., vse najdragocenejše in Poljaku nad vse ljube stvari. Pripomniti je treba, da se je nahajala v tej palači, kjer so vse to pobrali, takozvana Sienkiewiczova soba, katerej sovražnik ni prizanesel.

Na poti iz Przeclawa proti Mielcu leži na levi strani Wisloke posestvo g. Rydla,

mu otroku. Rusija spravi Srbijo ravno tako v grob, kakor je to storila Anglija z Belgijo. Napočil je zdaj tisti trenutek, ko se mora ne glede na Rusijo zasesti bolgarsko ozemlje do Morave in se naj Bolgarija o tem podjetju sporazume z Avstro-Ogrsko. List zahteva, da naj se postavi 100.000 mož proti Grški in da naj Bolgarija vkoraka v Moravsko ozemlje, ko se prične pri Nišu boj.

Rim. »Perseveranza« piše: Bolgarija je odločena, da zasede Macedonijo. Dvomljivo je le, če stori to sporazumno s tro- ali dvozvezo. Vsekakor odloči postopanje Bolgarije nadaljnost bodočnosti balkanskih držav in razsežnost vojske. Italija mora biti pripravljena, da poseže diplomatsko in vojaško v dogodke. Razsežnost spora se še ne more pregledati, a opaža se, da evropski požar sega že na poslopje italijanske nevtralnosti.

Carigrad. »Ikdam« piše: Radoslavov kabinet in opozicija soglašata, da zasede Bolgarija Macedonijo. Opozicija se le moti v tem, če misli, da se bolgarski narodni ideal doseže s podporo Rusije.

Sofija. Brata Buxton sta bila v Sofiji tako hladno sprejeta, da sta zapustila Bolgarijo in da sta odpotovala v Niš.

NOV RUSKI POSLANIK ZA BOLGARIJO.

Sofija, 22. novembra. Glasom vesti iz Petrograda se v tamkajšnjih merodajnih krogih govori, da bo dosedanj rusk poslanik v Sofiji v kratkem odpoklican in za njegovega naslednika imenovan knez Trubeckoj, podravatelj v ruskem zunanjem ministertvu. Dosedanji ruski poslanik v Sofiji, Savinski, pa pride v Niš.

Ultimat Bolgarije Srbiji.

Moskovski list »Vjedomosti« poroča iz Sofije, da je Bolgarija poslala Srbiji ultimatum, ki ima daljši rok in v katerem zahteva prepustitev gotovih delov Macedonije.

Italija pošilja v Libijo vojaštvo.

Rim, 24. novembra. »Gazetta del Popolo« piše, da je prepričana, da bodo skušali egiptovski mohamedanci dvigniti Cirenaiko k vstaji. Načrt Enver paše je, doseči za kediva popolno politično neodvisnost na egiptovskem prestolu. Italija pa mora med tem zatreti vsako mohamedansko gibanje v Libiji. V ta namen se bo opustil prvi vojaški program ter se bo poslalo večje število vojaštva v Afriko. To je uspeh posvetovanj, ki so se vršila zadnje dni z generalom Ameglio.

Rumuni in vojska.

Bukarešt. Socialno demokratska stranka je sklenila, da razvije med delavci in meščani novo agitacijo, s katero hoče veliko javnost prepričati, da mora ostati Rumunija nevtralna in da mora ohraniti dobro razmerje s sosednimi državami.

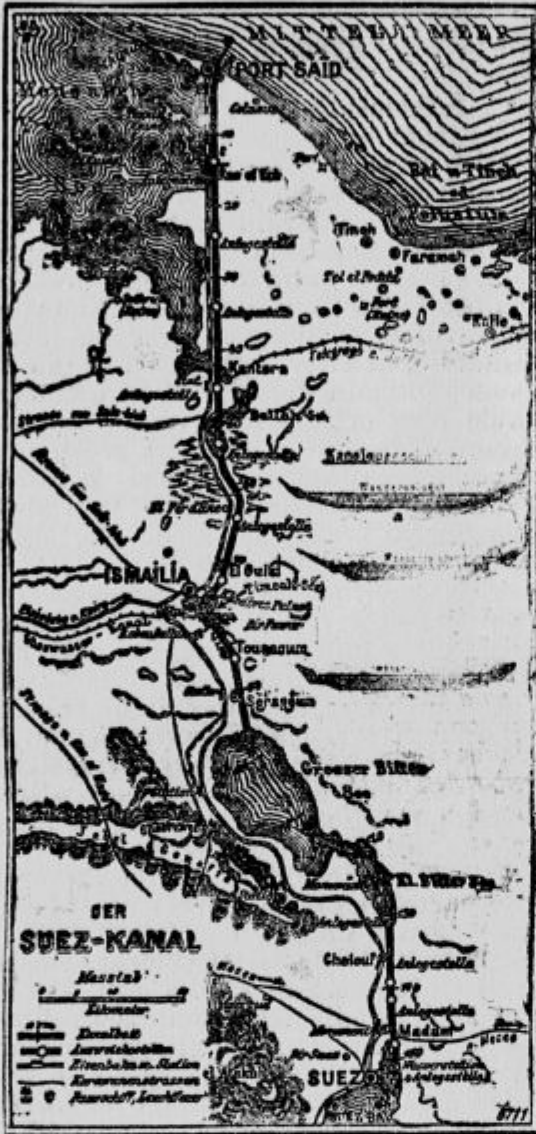
Suczawa. (Kor. urad.) Tu je zboroval 22. t. m. kmetski shod, ki se ga je udeležilo 30.000 rumunskih kmetov. Sklenili so z velikim navdušenjem resolucijo, v kateri rumunski bukovinski kmetje obnavljajo svoje prispege o neomajljivi zvestobi cesar-

ju in državi in iz vsega srca žele, da bi se vojskovala rumunska armada ramo ob ramo s cesarsko armado proti skupnemu sovražniku. Nadalje so sklenili odpustiti rumunskemu kralju pismo, ki izjavlja, da je najnevarnejši sovražnik skupnega rumunskega prebivalstva Rus, pred katerim nas more obvarovati le močena Avstrija. Zato smo bili vedno Avstriji zvesti in hočemo ostati tudi v bodoče. Upamo, da se bo vojskovala rumunska armada v obrambi naše narodnosti na strani cesarske armade. Sklenili so tudi, da se osnuje zbor prostovoljcev rumunskih kmetov in se je brzojavilo Njegovemu Veličanstvu, da se mu zahvaljujejo za milostljivo skrb, ki je izražena rumunskemu kmetu po Najvišjem lastno-ročnem pismu z dne 25. oktobra t. l.

Sueški prekop.

Angleško svetovno gospodstvo temelji na Sueškem prekopu in z njim je najtesneje zvezana posest Egipta in Indije. Zato ni čudno, da je Anglijo odločni nastop Turčije proti Rusiji napolnil z veliko skrbjo in da je takoj vse mogoče ukrenila v varstvo Sueškega prekopa.

Sueški prekop, ki je poleg gotthardске železnice gotovo največji tehnični ču-

dež 19. stoletja, je bil odprt 19. novembra 1869. To je bil velik dogodek za tisti čas. Vsi evropski dvori so bili pri otvoritvi zastopani; naš cesar je bil osebno navzoč, Prusijo je pa zastopal prestolonaslednik Friderik Viljem, kasnejši cesar Friderik. V novozgrajenem gledališču v Kairu se je ob bajnokrasi opremi predstavljala Verdijeva »Aida«, velika slavna opera, ki je bila po kedivovem naročilu nalašč za to priliko zložena in to-

pot prvič uprizorjena. Vsega vkup je kedive izdal za otvoritvene slavnosti nad 20 milijonov frankov. Saj je šlo pa za to, da se dostojno proslavi srečna dovršitev dela, ki je bilo za tisto dobo naravnost orjaški tehnični uspeh. Dolgih deset let najtežjih del je bilo treba, da je velika ideja genialnega Ferdinanda pl. Lessepsa pod njegovim osebnim vodstvom postala resnica. Prva lopata se je zasadila 25. aprila 1839 v Port Saidu. Lesseps je zbral potrebna sredstva potom akcijske družbe, v kateri je bilo naloženega največ francoskega kapitala. Ta akcijska družba obstoji še danes in spada med najobsebnostnejše na svetu. Zgradba prekopa se je začela s 25.000 delavci, ki so bili izpočetka izključno sami domačini — egiptovski felahi. Toda ti Egipčani napornemu delu pod tropičnim solncem niso bili kos; trumoma so umirali in podjetje je bilo prisiljeno najeti evropske delavce, vsled česar so gradbeni stroški seveda silno narasli. Največje težavo in oviro je pa delalo pomanjkanje pitne vode, ki je na kamenitih puščavskih tleh ni bilo dobiti. Spočetka so vsak dan donašali vodo na 1600 velblodih, kar je stalo vsak dan 8000 frankov. Ta težava je bila odpravljena šele koncem leta 1863., ko je bil dovršen iz Zagasija v Suez napeljan sladkovodni kanal. Z žilavo vztrajnostjo so zmagali tudi ostale težave in dne 18. marca 1869 so se ob nepopisnem navdušenju prvič združile vode Sredozemskega morja z vodo grenkih jezer, ki leže na južnem koncu kanala. S tem je bilo dokončano delo, s katerim so se bavili že stari faraoni.

Sueški prekop je dolg 160 km, širok pa na površini 60 do 110 m, na dnu pa 22 metrov. Globok je 8 metrov. Z razširjevalnimi deli, ki so se začela leta 1899 in so sedaj malone popolnoma dovršena, so razširili dno na celi črti na 90 cm, globokost pa na 10 m. Dva daleč v morje segajoča pomola označujeta v Sredozemskem morju pri Port Saidu začetek kanala. Pomola sta bila potrebna, da se žleb obvaruje Nilovega blata. Potem stopi kanal, na obeh straneh obdan z nasipi, v Mensaleško jezero, prereže bregovito pokrajino El Kantara, greskozi Balahsko in Timsahsko jezero, prodre serapejsko skalo in stopi v grenka jezera, na katerih koncu se že opaža plima in oseka Rdečega morja. Iz mesta Suez vodi predor še 4 km daleč v morje do sueškega pristanišča. Celo delo je stalo prvotno 380 milijonov mark; in sicer se je zbralo 260 milijonov z akcijami, ostalo je dal kedive iz svojega. Teh 120 milijonov je Anglija predvsem vrnila kedivu; kasneje je spravila v svoje roke tudi velik del akcij, tako da britska vlada danes popolnoma obvlada družbo. Dohodki te družbe so ogromni; saj je treba plačati za vsako osebo, ki se pelje skozi kanal, približno 10 frankov, za blago pa po 7 do 8 frankov za tono. Glasom pogodbe o Sueški prekop vsem narodom na zemlji — enaki meri na razpolago, toda Anglija se ne ozira na to in samoblastno gospodari v njem, kakor bi bil v resnici njena lastnina. Bomo videli kako se ji to obnese.

Sedmi dan velike bitke na Rusko-Poljskem. — Uspešen avstrijski izpad iz Przemysla. — Naši začasno prepustili Rusom nekaj prelazov o Karpatih. — Hötzendorf proti lažem.

Berolin, 23. novembra. Na Rusko-Poljskem še ni odločitve, ker so iz smeri Varšave nastopile nove ruske bojne moči. V okraju vzhodno od Čenstohova in severovzhodno od Krakova se je napad zveznih čet nadaljeval.

× × ×

Dunaj, 23. novembra. Uradno se razglša:

Na Rusko Poljskem odločitev še ni padla. Zavezniki nadaljujejo svoje napade vzhodno od Čenstohova in severovzhodno od Krakova.

Pri zavzetju kraja Pilice so včeraj naše čete ujele 2400 Rusov. Ogenj naše težke artiljerije mogočno deluje.

Ruske čete, ki so prekoračile spodnji Dunajec, niso mogle prodrati. Vsled sedanjega vojnega položaja smo posamezne prelaze čez Karpate začasno prepustili sovražniku.

Dne 20. novembra je potisnil izpad iz Przemysla obkoljevalne čete od zahodne in jugozahodne fronte trdnjave daleč nazaj. Nasprotnik je sedaj tako oddaljen, da ga ne doseže artiljerijski ogenj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.

RUSKO POROČILO.

Berlin, 24. novembra. »Berliner Tageblatt« priobčuje poročilo ruskega generalnega štaba z dne 20. novembra. Glasi se: Napori Nemcev imajo namen, predreti našo fronto med Vislo in Varto. Ofenziva, s katero smo pričeli 19. t. m., je imela delni uspeh, ker smo na severozahodu od Lodza vzeli eno težko baterijo in deset strojnih pušk ter ujeli več sto nasprotnikov. Trdovratni boji se vrše na fronti Čenstohova—Krakov ter potekajo normalno. Dne 17. in 18. smo ujeli tritisoč Avstrijcev. V Galiciji smo zasedli Wisnice, Goslice, Duklo in Uszok.

RAZNA POROČILA O POLOŽAJU NA RUSKO POLJSKEM.

Berolin, 24. novembra. »Lokalanzeiger« poroča, da prinaša »Daily News« neko vest iz Peterburga, v kateri se trdi, da so tamošnji ruski politični krogi prepričani, da bo izid sedanjih bojev na Rusko Poljskem odločilen v tem oziru, kako stališče bo zavzela Rumunija v nadaljnjem razvoju vojne.

Berolin, 24. novembra. »Lokalanzeiger« poroča, da smatrajo Rusi vojni položaj kot zelo resen. V zadnjih dneh so dobili zopet velika ojačenja. Kakor se čuje, so menda Rusi prisiljeni, umikati se še nekaj dni, da bodo dospeli na mesto, ki ga je višje armadno vodstvo izbralo za prostor nove bitke.

Kodanj. Kodanjsko časopisje poroča iz Petrograda, da je vodstvo ruske armade odredilo strategično umikanje na obrambno črto. Ruski časopisi niso dozdaj niti besedice poročali o zadnjih porazih.

Bern, 24. novembra. (Kor. urad.) V razgovoru o vojnem položaju piše list »Der Bund«, da naperjajo zavezniki trojnega sporazuma skrajne moči ter opozarja na neki članek »Tempsa«, v katerem se vloga Japonske vidno oficijozno tako opisuje, kakor da bi bil življenjski interes trojnega sporazuma nadaljna aktivna sodelovanje Japonske. Če in kje bo posegla vmes Japonska, je še dvomljivo, pač pa je mogoče, da more četrt milijona izvežbanih Japoncev biti jeziček na tehtnici ter vplivati na odločitev. A preden se bo to zgodilo, bo odločitev že davno padla.

Bern, 24. novembra. (Kor. urad.) »Bund« piše na podlagi ruskih virov, da so Rusi na desnem krilu s premikanjem čet napravili močno defenzivno kljuko, s čemur se hočejo ubraniti, da bi jih ne zajela Hindenburgova arma-

znanega in v celem okraju spoštovanega poljskega patrijota. Temu so pograbili ves letni pridelek, vso živino, pohištvo in hišno opravo so pa uničili.

V mestu samem so se Rusi rezmeroma boljše obnašali; kar so vzeli, so plačali, zlasti ker je neprestano letal k poveljniku profesor Szczepanski, ki je pojasnjeval, da je to privatna lastnina, katero so bili obljubili varovati. Ta intervencija in pa župnikova je pomagala v slučaju, če se je kdo oglasil o škodi.

Ali strašne reči so nastopile, ko so se začeli Rusi umikati, a domači tatiči začeli na račun Rusov ropati premožnejše trgovce in uradnike, kar je toliko časa trajalo, da se je zgledalo orožništvo. Kmalu je bila orožniška vojašnica polna reči, a vrnivši se begunci so jih spoznali za svoje. Zalibog je bilo že večina vse uničeno.

Še huje je bilo na kmetih; kajti tam znaša škoda na sto tisoč kron. Vsa boljša posestva so do cela uničena. Pobrli so Rusi ne samo živino, žito, seno, marveč so uničili vsa poljedelska orodja.

Dunaj

se je v sedanji vojni v resnici nekoliko preročil iz nemškega v avstrijsko mesto. Povsod po ulicah in javnih lokalih je slišati slovanski govor, zlasti poljsčino, in nikdo mimoidočih se ne jezi, ne spogleduje, morda še malo nastavi uho, da bi ujel par prijetnih zvokov. O tem piše tudi »Vidensky Dennik«: V dneh, ko je na Dunaj prišlo

mного galskih beguncev, je bilo jasno videti, kaka sirotica je češčina na Dunaju. Bili so slučaji, da so se na pošti sprejemali tudi poljski telegrami, da so smele biti tudi poštna nakaznice poljsko izpolnjene in da se na sto in sto trgovcev trudi iti Poljakom na roko z naznanilom, da se v trgovini more postreči tudi v poljskem jeziku. Poljak nastopa na Dunaju zavedno narodno in se ne sramuje svojega jezika. Kako ubogi takorekoč smo tu na Dunaju, ki nam je tolikim in tolikim rodno mesto, kjer smo bili vzgojeni in kjer je naš dom. Na prste je mogoče prešteti vse trgovine na Dunaju, ki imajo češke napise, kjer bi se naznanjalo, da se tu moremo dogovoriti tudi češko. In vendar ni nič bolj prirojeno, kot prekasiti se ne samo na znotraj, ampak tudi na zunaj in zahtevati vse, kadar gre za naš denar ali pravo. Prišli so na Dunaj Poljaki in sorenili v notranjem mestu dunajska korza v krakovska in lvovska. Prišli so in vsak jih vabi, izkazuje jim uslužnosti, in to ne morda zato, ker imajo denar, ampak zato, ker so si to znali pridobiti. Poglejmo le v trafike. V oknih vidite javno izložene poljske časopise, dočim so v mnogih trafikah češki shranjeni pod pultom. Ni to samo dunajska patologija, nekaj krivde je tudi na nas. Od Poljakov, ki prebivajo zdaj v naši sredini, se moramo naučiti več samozvesti, pa bo tudi z nami boljše. Češčina ne bo več sirota na Dunaju in ne pride do slučajev, da bi se trgovci na očitania o pomanjkanju češke postrežbe izgovarjali s tem, da ni niko tega zahteval.

VOJNA ZVIJACA.

Slika kaže navidezno baterijo, napravljeno iz ročnega vozička in starega vinskega soda, ki se vidi od zgoraj kakor

velikansk možnar. S takimi zvižacami se premoči sovražne aviatike, da poročajo svojemu poveljstvu popolnoma napačne podatke o pozicijah nasprotnih topov.

da. Kompaktne mase ruske armade so ovirane vsled sijajnih manevrov Hindenburga; zdi se, da so v defenzivi močno omajane. Rusi se boré s skrajnimi močmi, ker ve vodstvo armade prav dobro, da more sedanja bitka odločiti v okoliščinah izid vojne.

ANGLEŠKI LISTI O VOJSKI NA POLJSKEM.

Preko Berolina poročajo graški listi: »Daily Mail« poroča minuli četrtek iz Peterburga: Ko so zapustili Nemci Lodz, so prebivalci upali, da so jih videli zadnjič. Zdaj se pa nadaljuje naskok proti desnemu krilu ruske armade; nemške prednje čete so se Lodzu neprijetno približale. Vpoštevati se pač mora, da se nahajajo Nemci zopet v ozemlju s slabimi poti, kjer so doživeli že prej razočaranja. Pomisliti se tudi mora, da potiskajo Rusi svoje središče med Čenstohovom in Krakovom naprej in da pridobivajo uspehe na vzhodnem Pruskem. Prodirajo, kar je zanimivo, ravno tam, kjer so že prej prodirali, Nemci pa tudi tam, kjer so prej po Poljskem korakali. V mnogih krajih so zasedli prejšnje strelske järke in leže med ostanki prejšnjih bojov, spominjajoče se svojih mrtvih tovarišev. »Morningpost« poroča iz Petrograda, da so v soboto Nemci nadaljevali svoje prodiranje iz Thorna ob obeh bregovih reke Visle in da so le nekaj dnevnih maršev oddaljeni od Varšave. Istočasno prodirajo Rusi proti vzhodni Prusiji. Kaj da nameravajo Nemci s svojim prodiranjem proti Varšavi, je z vojaškega stališča težko uumljivo.

× × ×

KAKO JE V VZHODNI PRUSIJI.

Berolin, 23. novembra. (Uradno.) V Vzhodni Prusiji je položaj nespremenjen.

× × ×

HÖTZENDORF PROTI LAZEM.

Berolin, 24. novembra. Načelnik avstrijskega generalnega štaba baron Conrad pl. Hötendorf je poslal na prošnjo berlinskega »Lokalanzeiger-ja« da nastopi proti nesmiselnim inozemskim vestem o nesoglasju med nemškim in avstrijskim vojnim vodstvom, naslednjo brzojavko:

»Smešna, če ne škodoželjna poročila o nesoglasju med avstrijskim in nemškim vojnim vodstvom najbolje ovzrte enotno, edinole skupnemu velikemu cilju namenjeno skupno delovanje naših zveznih armad na bojišču. General Conrad.«

POVELJNIK 3. ZBORA GENERAL INFANTERIE COLERUS PL. GELDERN je poslal koroškemu deželnemu predsedniku, baronu Friesu, sledeče pismo: V svojem in v imenu koroških delov 3. zbora Vas prosim, da sprejmete našo pristržno zahvalo za ljube pozdrave, ki ste nam jih, visokospoštovana ekscelenc, poslali iz domovine. Korošci, stari kakor mladi, se bijejo briljantno, so neomajno dobre volje v vseh težavah in nevarnostih; oni so krepko kovali na imenu, ki si ga naš zbor sam nadevle s ponosno upravičenostjo: železni. Ni mi samo v veliko veselje, temveč tudi v veliko čast, da zapovedujem takim četam. Vam, ekscelenc, in vsem ljubim v domovini, bodi izrečena pristržna zahvala za popolnoma upravičeno zaupanje in požrtvovalno skrb. Vaše prijazne vrstice sem pustil v celoti objaviti. Sprejmite, ekscelenc, izraz globoke simpatije popolnoma udanega — Colerus pl. Geldern, m. p. general infanterije.

ITALIJANI O AVSTRO - OGRSKI ARMADI.

Milan, 24. novembra. General Angelo Gatti piše v listu »Corriere della Sera«, da zasluži vso pohvalo nesebičnost avstro - ogrske armade, ki ima v prvi vrsti pred očmi le skupni uspeh.

NAVDUŠEN SPREJEM NAŠIH ČET V NADWORNJI.

Krakov, 23. novembra. »Nova Reforma« priobčuje opis o navdušenem sprejemu naših čet v Nadworni. Prebivalstvo se je radostno drenjalo krog naših vojakov in jim prinašalo jesti in piti, kar je za Rusi še bilo dobiti oziroma kar so bili mogli pred njimi skriti. Posamezne kozake, ki so se še skrivali po hišah, so avstrijske patrole izsledile in ujele. Avstrijske čete so zasledovale bežečega sovražnika in zasedle celo vrsto krajev v okolici.

GALIŠKI DEŽELNI ODBOR NA DUNAJU.

Gališki deželni odbor in gališka deželna banka, ki sta dozdej uradovala v Zakopanah, sta se za nekaj časa preselila na Dunaj in poslujeta od 23. novembra nadalje na Dunaju, I. okraj, Dominikanerbastei 19.

SMRT GENERALA.

Dunaj, 24. novembra. Korespondenca Wilhelm poroča: Major generalnega štaba Oton Waldschütz, ki je znan kot pisatelj vojaški del in ki je ob izbruhu vojne prejel višje poveljstvo prve operacijske ar-

made, je umrl včeraj vsled bolezni, ki jo je dobil v močvirjih na severnem bojišču.

TRANSPORT RUSKIH ČET NA FINSKO.

Ruski listi poročajo, da je zasebni promet na finskih železnicah zaradi transporta vojakov ustavljen. To da je posledica bombardiranja pristanišča Libave.

× × ×

NEMIROVIČ DANČENKO O BOJIH OB VISLI.

Nemirovič Dančenko, znani vojni poročevalec iz rusko-japonske vojne, poroča »Ruskemu Slovu« o strašnih ruskih izgubah ob Visli. Govori o 18 dnevni borbi. V prvem navalu izpočetka veliko jačjšega sovražnika so Rusi žrtvovali bataljon za bataljonom, polk za polkom, da so zavarovali za njihovim hrbtno organizacijo silne ruske armade. Nemške strojne puške so cele ruske stotnije s častniki vred kar pomedle z zemlje, toda nadomestile so jih druge, štirikrat, petkrat, dokler ni sovražniku zmanjkalo streljiva. Japonci so se v mandžurski vojni borili z enakim zaničevanjem smrti, le s tem razločkom, da so končno onemogli in bili pripravljeni za mir, medtem ko se sedanje ruske žrtve, kakor tudi so bile velike, komaj čutile...

V gozdu pri Blonu in Jožefovu, piše list, se vrste drug za drugim skupni grobovi, vse same sibirske čete, po sto in še več mož v enem grobu. Posebno težke žrtve so imeli Rusi pri zavzetju Rakitna, južozapadno od Varšave. Nemci in Avstriji so si bili zgradili osem vrst drug nad drugim ležečih okopov; s težkimi havbicami so obvladovali celo okolico. S stočnim mirom so korakali Sibirci v peklo, ki je v tisočih bruhalo smrtonosne kroglice. Še danes se lahko vidi nemške utrdbe, te navskrižne brambne naprave, katerih ruske čete od zunaj niso mogle niti slutiti. Pod morečim ognjem so se razvezale vse zveze, častniki so padli in vsak vojak je bil svoj lastni poročnik. Prišlo je nad Sibirce kakor neki bes, prišli so za bajonete in si delali pot. Boj je trajal do temne noči. Rusi so v enem samem grobu pokopali 80 častnikov in 374 mož, in sicer jim je služil za grob strelski jarek, ki so ga bili iztrgali Nemcem. Posebej leži poleg grob, v katerem počiva polkovnik, ki je vodil smrti posvečeno krdelo. Velike snežinke padajo na zemljo in zakrivajo grozopolno sliko. Cerkev so Rusi trikrat vzeli in jo trikrat zopet izgubili, potem jo je ruska artiljerija razstrelila. Toda še krog razvalin so divjali bajonetni boji. Vsak kamen se je branil. Maloštevilni Nemci, katere so dobili Rusi žive v roke, so rekli: »V vsakem drugem boju bi bili z našim odporom in po strašnih izgubah napadalcev ostali neizpodbojno zmagovalci, vi Rusi pa vojakov ne pošiljate v boj kot ljudi, marveč kot — municijo.«

Nemirovič Dančenko je naletel tudi na grob z nemškim napisom: »Tu počiva 16 hrabrih ruskih častnikov.« Pokopali so jih bili Nemci.

Rusi so šli k naskoku večinoma prepevajoč pesem: »Kakor je Tvoja volja, o Bog...«

× × ×

ARETACIJA V PETERBURGU.

Kodanj, 24. novembra. Iz Peterburga poročajo, da so tam iz političnih vzrokov aretirali celo vrsto ljudi, posebno visokošolcev in delavcev.

Posredovanje za mir.

Dunaj, 23. novembra. List »Der Morgen« poroča: Iz Švice došli, politično dobro poučeni prijatelj nam poroča, da se od izbruha vojske tretjič podvzeta akcija za sporazum med vojskujimi se državami vodi s posebnim pritiskom. V nasprotju s prejšnjimi poskusi je sedanji že sedaj v toliko uspešnejši, ker se je trudu prijateljev miru v Švici in Severni Ameriki posrečilo vzbuditi močno razpoloženje javnega mnenja. Podpiran po tem gibanju je tako švicarski zvezni predsednik kakor predsednik Wilson, tako tudi pod močnejšim vplivom Carnegia pripravljen pospeševati akcije prijateljev miru ne več samo teoretično, ampak tudi praktično. Opažajo se že znaki delovanja v tej smeri in so se baje dosegli že praktični uspehi. K temu pristavlja »Der Morgen«: Toliko naš izvestitelj, o katerem imamo dovolj vzroka, da ga smatramo za dobro poučenega. Mi pa pravimo: Vest je treba sprejeti z največjo rezervo.

Boji na zahodu.

Berolin, 23. novembra. (Uradno.) Boji pri Nieuportu in Ypernu trajajo dalje.

Malo angleško brodogradništvo, ki se je dvakrat bližalo obrežju, je naše topništvo pregnalo. Ogenj angleških mornariških topov je bil brezuspešen.

V argonskem gozdu dobivamo korak za korakom tal; en strelski jarek za drugim, eno opirališče za drugim je odvzeto

Francozom. Vsak dan vjamemo številno ujetnikov.

Nasilno poizvedovanje proti našim stališčem južno od Mosele je naš protinapad preprečil.

× × ×

Boj za Ypern.

Bern. Po švicarskih poročilih smatra italijanska vojaška politika temeljem zadnjih buletinov francoskega in nemškega generalnega štaba, da tvori Ypern še vedno trdnjavo, ki sega iz črte zaveznikov. Zanimivo je, da napadajo Nemci Ypern z vzhoda, s severa in z juga. Nemci poizkušajo že osvojiti ozemlje zahodno od Yperna, ne le da olajšajo napad na mesto, marveč da pridobe ozemlje za nadaljevanje napada, ko zavzamejo mesto. Posest obeh bregov prekopa bi pridobila Nemcem tisto svobodo kretanja, ki je pri Dixmuidnu še niso dosegli.

Ypern nevzdržljiv.

Amsterdam, 24. novembra. Ypern je za zaveznike nevzdržljiv. Nemški uspehi se tam vsak dan pričakujejo.

Položaj ob Yseri.

Amsterdam, 24. novembra. Vojški položaj ob Yseri je za zaveznike kritičen. Francozi in Angleži so utrjeni in decimirani. Ujeti Francozi pripovedujejo, da vlada v angleškem glavnem stanu vsled zadnjih neuspehov na severni fronti velika nervoznost.

Vojakom na Flandernskem sega voda do kolen.

Berolin. »Deutsche Tageszeitung« poroča: Izreden mrz in mokrota postajata vojakom vsak dan neprijetnejša. V nekaterih strelških jarkih stoje vojaki do kolen v vodi. Vsak jarek se je izpremenil v mal potok; na zamazani, s travo obraščeni zemlji se vojakom izpodrsne ob vsakem koraku.

Uradno francosko poročilo o položaju na bojišču.

Kodanj, 22. t. m. ob treh popoldne v Parizu izdano uradno poročilo slove: Napadi sovražnikove pehote so danes skoraj popolnoma izostali; artiljerijski napadi so bili manj siloviti. Na severu je slabo vreme in sneži, vsa okolica ob Yserskem prekopu vzhodno od Dixmuidena je poplavljen. Pri Rascapelli smo potegnili iz vode dva topova, ki so ju pustili Nemci. Ogenj topov južno od Yperna je precej živahen. V Argonih so bili vrženi nazaj trije siloviti pehotni napadi. Na desnem krilu smo zasedli tisti del Chauvencoura, ki so ga porušili Nemci. Zahodno od Chauvencoura smo nekoliko prodrli naprej.

Izpred Toula.

Kolin. »Kölnische Volkszeitung« poroča: Posadka v Toulu izpada vsak dan ponoči in podnevi, da vznemirja nemške postojanke med Verdunom in Toulom. Nemci so dozdej vse francoske napade odbili. Iz utrdb streljajo na nemške postojanke s težkimi topovi. Po železnici, ki veže utrdbe, vozijo angleške ladjine 27 cm topove od ene do druge postojanke. Ob nedeljah obstreljujejo zelo živahno z Nemci zasedene kraje, ker vedo, da se Nemci udeležujejo skupno vojaške službe božje. Pri Toulu so odklonili ponudeno premirje za pokopavanje mrličev, ki leže že zdaj več mesecev nepokopani in jih glodajo izstradani prašiči. Mrliški smrad je strašen. Velika vas Loupmont je kup razvalin. Izpadno točko vseh izpadov tvori utrdba Lionville in Giroville.

V Belfortu.

»Vossische Zeitung« poroča: Po zanesljivih poročilih se nahaja zdaj v Belfortu le še 50.000 francoskih vojakov. V francoskih občinah med Belfortom in Sundgauom je le še malo francoskih vojakov. V dolini Larg podvzemajo Francozi izpade le z manjšimi pehotnimi oddelki.

Pred Verdunom.

Izpred Verduna poročajo nemški poročevalci: Nasproti našim težkim baterijam se ne more uveljaviti francoska artiljerija. Vsak naš strel zadene; močni stebri dima kažejo, kako zadevajo naše kroglice moderne železne oklopne stolpe. Ne verujem, da bi se mogel Verdun dolgo držati. Francoski poljski topovi in pehota je poizkušala izpasti proti severu, a naša poljska artiljerija je vrgla Francoze z velikimi izgubami nazaj. Francoski polki so se približali v skoraj popolnoma strnjenih oddelkih, ker so mislili, da smo se umaknili. Z najbližje bližine smo streljali na nje. Tudi naš zrakoplov je moral zadnje čase večkrat menjati svojo postojanko, ker je sovražnikova artiljerija večkrat streljala nanj, a ga ni zadela. Večkrat nas obiščejo francoski letalci, ki mečejo zastoni bombe, ker se radi našega hitrega streljanja ne upajo izpuščati nizko, pač pa mečejo na nas 16 centimetrov dolge jeklene pišce, ki so strašnejše orožje, kakor šrapneli in bombe. Naša vojaška uprava se je takoj polastila francoske iznajdbe. Naši zrakoplovi so zdaj preskrbljeni z boljšimi pišcami, kakor so francoske.

Francosko prebiranje do 45. leta.

Pariz, 22. novembra so v francoskih mestih nabili letak, ki odreja, da morajo v vojaško službo vse dozdej nesposobne osebe. Starostno mejo najnovejšega prebiranja so določili s 45. leti.

Nove angleške pomožne čete.

Milan. Iz Londona se poroča: Pripravljen je drugi kanadski pomožni zbor, ki šteje 30.000 mož. Avstralija je ponudila še eno kavalerijsko brigado; Nova Zelandija je pa pripravljena, da odpošlje čete v Egipt, Indijski divizijo 30.000 mož pričakujejo ob Božiču.

Požar uničil angleško ladjedelnico.

Rotterdam. Po novih poročilih je uničil požar deloma ladjedelnico Ferguson Brothers v Port-Glasgowu. Škoda znaša milijon funtov sterlingov.

Vest o treh podmorskih čolnih.

Berolin, 24. novembra. Wolffov urad poroča: Pred kakimi osmimi dnevi so prinesli angleški in francoski listi vest, ki je zašla tudi v nevtralnno časopisje, da sta bila v angleškem kanalu dva (po drugih poročilih celo trije) nemška podmorska čolna uničena. Enega da je uničil nek francoski torpedni rušilec, ki je nato z malo poskodbno priplul v pristanišče Dünkirchen. Kakor izvemo od merodajne strani, ne manjka nobenega nemškega podmorskega čolna. Če se je tedaj v angleškem kanalu potopilo kaj podmorskih čolnov, so bili ti angleški ali pa francoski.

Nov francoski top.

»Vossische Zeitung« poroča iz Genfa: Francija izdeluje strašno hitro novo orožje in municijo. Creuzotove tvornice dobavljajo težke topove. Govori se o novi 105 cm krogli, ki ima vse lastnosti 75 cm poljskih baterij; zraven pa streljajo v večjo daljavo in močnejše učinkujejo. Zdi se, da je stalo že več takih baterij v ognju. Tudi tvornice avtomobilov pridno delujejo. Strojnih pušk je začetkoma primanjkovalo. Pariške tvornice izdelujejo pišce.

Sodbe zaveznikov o nemški armadi.

Angleški general piše v listu »Times«: Nemški vojaki v Flandriji so dobri strelci: če pokaže kdo izmed nas glavo iz jarka, je po njem. Nemška artiljerija je tako dobra, da se mi ni niti sanjalo, da bi bila tako odlična. Nemški vojak je odličen: hraber, ofenziven, dobro organiziran in opremljen.

Uradno glasilo francoske armade »Bulletin des armées« piše: Francozi so nemške častnike precej cenili, vojaške pa podcenjevali. Nemški vojak se bori z zaničevanjem smrti. To je najvišja vojaška čednost.

Francosko posojilo 10 milijard.

Iz Genfa se poroča, da je sklenil francoski ministrski svet, da predlaga zbornici najetje posojila 10 tisoč milijonov frankov.

Francozi prevzeli belgijske državne uradnike.

»Berliner Tageblatt« poroča, da je prevzela francoska državna uprava 1200 belgijskih uradnikov v svojo službo.

840.000 belgijskih beguncev na Nizozemskem.

Rotterdam, 24. novembra. Do 20. novembra je znašalo skupno število belgijskih beguncev na Nizozemskem 840.000, med temi 60 odstotkov žen in otrok.

Angleži bodo vse slanike sami pojedli.

Amsterdam. List »Nieuws van den Dag« poroča iz Vlissingena: Radi prepovedi, da se ne smejo izvažati iz Anglije slaniki, so nekateri trgovci nevtralnih držav, ki bivajo na Angleškem, nujno pozvani, da naj hitro odpotujejo.

Rusko brodogradništvo se vrnilo v Kronstadt.

Stockholm, 24. novembra. Pet angleških podmorskih čolnov je v Finskem zalivu. Rusko brodogradništvo se je vrnilo v Kronstadt, pri čemur je večja ruska križarka nasleda.

Turčija v vojski.

Berolin, 24. novembra. Nek vojni dopisnik poroča, da je turška armada zavzela ruske postojanke na celi črti Asab—Hošule v Kavkazu in da prodira proti Olti.

Carigrad, 24. novembra. »Agence Ottomane« objavlja naslednji komunikat turškega glavnega stana z dne 22. t. m.: Vsled napada turških čet na ruske bojne sile, ki so hotele prodreti po dolini reke Murad, so imeli Rusi velike izgube in so pričeli bežati. Turki so zaplenili tri ruske poljske topove.

NEMEC, POVELJNIK TURŠKE ARMADE V KAVKAZU.

Carigrad. Turški armadi na Kavkazu poveljuje nemški general Passelat paša, ki deluje že več let v Turčiji kot instruktor. Passelat paša se je že v balkanski vojski pri Cataldži izredno odlikoval. Načelnik njegovega generalnega štaba je major Lange, ki je že prejšnja leta prepotoval Kavkaz in armenske vrljate.

RUSI VRŽENI V DOLINI REKE MURAT.

Carigrad. (Kor. urad.) Komunike turškega glavnega stana izjava: Radi napada na ruske sile, ki so nameravale prodirati skozi dolino reke Murat, so Rusi z velikimi izgubami pobegnili. Zarabili smo tri poljske topove.

MOHAMEDANSKI SVET NAVDUŠEN ZA SVETO VOJNO.

Carigrad, 21. novembra. (Kor. urad.) Z dežele neprestano prihajajo brzojavke, ki poročajo o demonstracijah prebivalstva o priliki proglastitve svete vojne.

RUSKI MOHAMEDANSKI VOJAKI PREŠLI K TURKOM.

Carigrad, 24. novembra. Ruske prednje čete, ki so bile sestavljene iz mohamedancev, so prešle k Turkom.

BOJI V MAROKU.

Madrid. Zanesljiva časnikarska poročila javljajo: Dne 13. novembra so bile francoske čete pri Kynifru občutno poražene. Padlo je najmanj 23 častnikov in 600 mož. Maročani da so oplenili dve bateriji.

Položaj v Belgradu.

Graški listi poročajo: Vojašnice v Belgradu so tako razstreljene, da stanujejo srbski vojniki po zasebnih stanovanjih, kjer pogosto take reči uganjajo, da so obsodbe po prekem sodu nekaj vsakdanjega.

KAKO JE V BELGRADU IN NIŠU?

Neki avstrijski trgovec, ki biva že 10 let v Belgradu in je vztrajal v obstreljevanem mestu do srede tega meseca, piše nekemu budimpeštanskemu listu: Ne morem si predstavljati, kake grozne dni smo doživeli v zadnjih tednih. Kmalu po izbruhu vojne, ko so začeli grometi avstrijski topovi, smo se skrili v kleti. Na ceste se ni pokazal noben človek. Le kadar so utihnili topovi, smo se upali priti na dan, da smo se med vednim strahom naučili nekoliko svežega zraka. Večji del prebivalstva je že takrat pobegnil v Niš. Avstrijski topovi so močno poškodovali hišo ruskega poslanika Hartwiga, vojaško akademijo in kraljevo palačo. Razstrelili so tudi elektrarno, tako da je vladala v Belgradu več tednov globoka tema. Pozneje se je posrečilo to napravo deloma popraviti, da so mogli vozovi električne železnice prevajati ranjence. Po belgrajskih cestah vozi sedaj samo en voz Rdečega križa. Lepa Mihajlova ulica je bila skoro vedno zaprta z verigami, ker vodi proti Kalimegdanu, ki so ga Avstrijci zelo pogosto obstreljevali. Dne 15. novembra se je čulo neprestano gromenje topov z zemunskega brega. Takrat smo vedeli, da ne spada Mačva nič več k Srbiji. V naslednjih dneh so nas poiskali v naših podzemskih skrivališčih ter nam ukazali, naj Belgrad zapustimo. Proti poldnevno smo sedeli že na vozu. Bobnenje topov nas je spremljalo na naši poti do Reznika, ker je bila železnica razdrta. Od tu smo se peljali v Niš, kjer so nam rekli, da se morajo vsi, ki niso več podvrženi brambni dolžnosti, vrniti v svojo domovino. V Nišu so vse vojašnice in šole izpremenjene v bolnišnice. V mestu vlada velika draginja. Mesečna soba velja 700 do 800 dinarjev. Jaz sem si komaj preskrbel posteljo za dve noči. Meso pa razmeroma ni drago. Razporeženje v deželi je zelo slabo. Posebno je veliko ogorčenje in sovraštvo napram kraljevi družini in Pašiću. Prestolonaslednik Aleksander je pri četah, ki so bile poražene pri Valjevu. Princ Jurij poizkuša v Belgradu navdušiti čete k ponovnemu odporu. V Belgradu trdijo, da bodo Srbi izobesili na Kalimegdanu belo zastavo, če bodo dobili Avstrijci v svoje roke Banovo goro in Avalo.

SRBSKA SKUPŠČINA

je dovolila v tajni seji nov vojni kredit 110 milijonov.

Bolgari in Turki.

Carigrad. (Kor. urad.) Jutranji listi 23. t. m. sodijo o položaju Bolgarije glede na srbske poraze, vsled katerih se bližajo Srbiji zadnji dnevi, da bo morala Bolgarija končno zasedeti Makedonijo. — »Ikdam« sodi, da se tisti zaman trudijo, ki bi radi Bolgarijo spravili v ruske roke, ker se ne varajo tisti, ki pričakujejo, da avstro-ogrsko armada v Srbiji neprestano prodira. Absolutno nepotrebno je naglašati, kako bi Bolgariji koristilo prijateljstvo Avstro-Ogrske in Turčije. — »La Turquie« sodi, da govori opozicionalnih poslancev v sobranju ne morejo vplivati na politiko Radoslavovega kabineta in na razmere med

Turčijo in Bolgarijo, ki so pristranejšje, kakršne so bile kdajkoli.

Bolgarija ostane nevtralna.

Sofija, 24. novembra. »Agence telegraphique bulgare« poroča z dne 23. t. m.: V včerajšnji seji sobranja je imel govor bolgarski ministrski predsednik Radoslavov, ki je izjavil z ozirom na kritike opozicionalnih govornikov, da bo ostala vlada zvesta nevtralnosti, za katero se je izjavila takoj ob izbruhu vojne. To nevtralnost je Bolgarija vedno lojalno izvrševala. Radoslavov odločno zavrača napade opozicionalcev in izjavlja, da so odnosi do Turčije odkritosrčni. Vlada je zagotovila teritorialno integriteto Bolgarije.

Kapstadt in Johannesburg ogrožena.

Berlin, 24. novembra. Kakor poroča »Vossische Zeitung«, stoji pod poveljstvom Deweta 100.000 Burov. Kapstadt in Johannesburg so Angleži oborožili s težkimi topovi, ker pričakujejo napada Burov.

Vstaja proti Essad paša.

V Tirani je izbruhnila vstaja proti Essad paši radi njegove prijaznosti nasproti Srbom. V Tirano iz Drača odposlani policijski načelnik je proglasil preki sod in je ukazal zapreti več nasprotnikov Essad paše. Okoličani so zato Tirano obkolili. Essad paša je s 1000 svojih pristavev ukazal zasesti grič v okolici Drača in vhode v mesto, da prepreči morebitno prodiranje vrstašev. Promet s Tirano je prekinjen, brzojavna zveza je prerezana.

Ojačenje nemškega zračnega brodogoja.

Berlin, 21. novembra. Nemška industrija je zadnje tri mesece z vso naglico delovala in izdelala celo množico novih letalnih strojev. Več kot 10.000 prostovoljcev se je iz armade in mornarice že avgusta meseca oglasilo, da se izobrazijo za letalce, tako da bodo sedaj Nemci lahko takoj porabili nove letalne stroje.

Najnovejša poročila.

NOVI BOJI V FLANDRIJI.

»Rotterdams Courant« poroča iz Oostburga: Od zadnje sobote sem se sliši noč in dan mogočno grmenje topov v južno-zahodni smeri.

MIROVNE ŽELJE NEMČIJE?

Kolin, 24. novembra. (Kor. ur.) »Kölnische Zeitung« poroča iz Berlina, da spada poročilo lista »Daily News« iz Washingtona o nemških mirovniških željah v vrste višjega političnega nesmisla. List pripominja, da ni stališče Nemcev kritično niti na zahodu niti na vzhodu. Vojaška podjetja Nemčije napredujejo na vseh bojiščih zadovoljivo. Niti v vojaškem niti v političnem položaju ni povoda, da bi Nemci gojili mirovne želje.

UPOR V NEMSKEM TABORIŠČU NA ANGLEŠKEM.

London. Reuterjev urad poroča: V Douglasu na otoku Man se je zbralo zadnji četrtke 2000 vojni ujetnikov na dano znamenje v veliki obdobji in napadli stražo. Hoteli so ubežati. Straža je ustrelila 4 može, 12 jih je pa ranila. Ranjence so prenesli v bolnišnico, drugi so se udali. Uvedla se je preiskava. Neki ujetnik je zbežal na streho, raz katere je padel in se ubil.

RUSI ZAPIRAJO ŠVEDE.

Kodanj, 24. novembra. Iz Peterburga poročajo, da so Rusi na Finskem pridržali veliko Švedov kot sovražne ujetnike. Švedske pritožbe so bile dosejane brezuspešno. Ruski generalni guverner na Finskem je odklonil vsako posredovanje, ker so pridržani Švedi baje hujskali finsko prebivalstvo proti Rusiji.

VIŠEJSKI NASIPI V NEVARNOSTI.

Krakov, 23. novembra. »Czas« poroča: Varnostni nasipi ob Visli, Sanu, Wisloku so v nevarnosti da jih narasle vode predro ker so vsi razriti s strelskimi jarki in okoli. Zapadno in srednjegališko ozemlje, kjer pridelujejo največ pšenice je v nevarnosti pred povodnjami.

ITALIJA OSTANE NEVTRALNA.

Iz Rima poročajo, da so konference laškega zunanega ministra Lonnina z laškimi poslaniki na evropskih dvorih končane. Italija ostane nevtralna. Rezervisti leta 1891. se vračajo domov. Lonnino gre na dopust.

PREPOVEDANI IRSKI LISTI.

Rotterdam, 24. novembra. Poročila iz Londona pravijo, da je angleška vlada prepovedala izhajanje irskih listov »Evening Telegraph« v Belfastu in »Irish Times« baje radi širjenja veleizdaje.

VARSTVO SVOJIH KORISTI JAPONSKI IZROČILA LE ANGLIJA IN NE TUDI RUSIJA.

Bern. Ruska poročila potrjujejo, da je umaknila Anglija vse svoje čete iz Honkonga in iz Veiheveia in da je varstvo svojih kolonij prepustila Japoncem. Japonski mornariški vojniki so zato zasedli kitajski brzojavni urad v Veiheveiu. Rusija Japoncem ni izročila varstva svojih interesov. Ob kitajsko ruski meji je ostalo dovolj ruskih vojakov, da so močni dovolj za vsak slučaj. »Novo Vreme« poroča, da so pričeli Japonci izganjati Nemce iz Honkonga in s polotoka Malaka.

Brezizgledno junaštvo našega kranjskega železnega polka.

Polkovnik 17. pešpolka, baron Stillfried — v Ljubljani.

Oberst baron Stillfried, ki je bil že meseca avgusta na severnem bojišču težko ranjen, je toliko okrevaj, da je prišel v Ljubljano obiskat svoj polk. Pri tej priliki je posetil tudi g. deželnega glavarja dr. Šusteršiča. Rekel je deželnemu glavarju, da ne more povedati, kako ponosen je na svoj regiment in da ne more popisati, s kakšnim brezizglednim junaštvom se bije naš kranjski polk. Sedanji poveljnik na bojnem polju, polkovnik Neuhauser, mu poroča vsakih 14 dni in ne more prehaliti železnega duha, ki preveva naš polk. Vedno hoče le naprej, le napadati. Nobena težava, nobena grozota ne zlomi junaškega in čvrstega duha našega kranjskega polka. S posebnim zadovoljstvom je sprejel g. polkovnik poročilo svojega namestnika, da je polk tudi zelo dobro preskrbljen, ker ima izredno izvrstnega provijantnega častnika, ki stori vse človeško mogoče, da dobi moštvo vedno zadosti hrane; v strelne jarke spravljajo tudi vroč čaj in podobna krepčila. — Vse te vesti bodo navdale celo deželo s ponosom in zadovoljstvom.

Dnevne novice.

+ Občni zbor Cecilijinega društva za ljubljansko škofijo se bo vršil jutri v sredo 25. novembra. Ob tej priliki bo ob devetih v stolnici slovesna sveta maša, pri kateri se bodo izvajale sledeče skladbe: Missa seraphica, zl. P. Hugolin Sattner, gradual »Dilexisti«, zl. dr. Fr. Kimovec, ofertorij »Afferentur«, zl. dr. Fr. Witt, Te Deum, zl. Pet. Griesbacher, op. 108. — Zborovanje v knezoškofijski palači se prične ob pol enajstih. Odbor Cecilijinega društva vabi č. gospode duhovnike, gospode organiziste, cerkvene pevce in pevke in vse prijatelje cerkvene glasbe k prav obilni udeležbi.

+ Vojno posojilo. Pri podružnici c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani je bilo priglasenih med drugimi na rubricirano posojilo: 20.000 K Adolf Lorant, Ljubljana; 10.000 K Jos. Javornik, Jalna; 10.000 K Rudolf grof Margheri, Starigrad pri Novem mestu; 10.000 K Alba grofica Margheri, Starigrad pri Novem mestu; 1000 K Albin Bergant, nadstraznik, Ljubljana; 5000 K Joh. Dougan, delovodja juž. žel., Ljubljana; 2000 K Vilhelm Clemenz, Ljubljana; 3000 K Alfonz Clemenz, Ljubljana; 100 K Terezija Wurzer, Ljubljana; 38.800 K opatija in župnija Zatičina; 10.000 K R. E. Mihelčič, Zagorje ob Savi; 1500 K Elfrida, Greta in Hans Luckmann, Dunaj; 10.000 K tvrdka Feliks Urbanec, Ljubljana.

+ Ljudska posojilnica v Ljubljani je podpisala 200.000 K vojnega posojila.

+ Vojno posojilo in dohodninski davek. C. kr. brzojavni in korespondenčni urad je zvedel, da je na več straneh izraženo mnenje, kakor da bi se iz visokosti podpisovanja vojnega posojila sklepalo na visokost dohodninskega davku podvrženih dohodkov, že po bistvu stvari same in vsled organičnih uredb neutemeljeno.

— Umrl je v Repnjah pri Vodichah, dne 22. novembra 1914 preč. g. Jurij Dornovšek, zlatomašnik v pokoju. Pokojnik je bil rojen 23. aprila l. 1834. Naj mu sveti večna luč!

— Božično darilo našim vojakom.

Vojni preskrbovalni urad obvešča, da dobi kot božično darilo vsak vojak en zavoj potice, steklenico likerja, vžigalni aparat, kos mila, 15 svalčic in ustnik iz višnjega lesa ali pa pipo, zavoj cigaretnega tobaka; vsak ovoj dobi tudi razglednico s sliko našega cesarja. Priprave je izvedel poseben odbor pod vodstvom podmaršala Löbla. Izdalo se je v ta namen pol milijona kron, kar jim ne zadošča. Prosi se nadaljni prispevki.

— Zastave na Hrvaškem. Ban je odredil, da se smejo razobešati na Hrvaškem in v Slavoniji le rdeče-belo-modre narodne zastave, nadalje rdeče-belo-zelene ogrske in črno-rmene avstrijske zastave. Uporaba drugih zastav se kaznuje. S tem

je prepovedana srbska narodna zastava. Ban uradno pristavlja, da s svojo odredbo ni rešil vprašanja o zastavah in o znakih, za katero se Hrvaška in Ogrska že precej časa prerekajo.

— Slike ilustriranega Glasnika št. 13: Srbske zadnje straže beže pred našo avstrijsko konjenico iz Valjeva. — Turčija napovedala sveto vojsko. — Turki v vojski z Rusijo. — Notranjščina cerkve v mestu Varviné na Francoskem. — Srbski odlični častniki. — Turška konjenica. — Z južnega bojišča. — Turški pešci. — Ajdovščina pri Vipavi. — Desetnik Jarc. — Četovodja Janez Denuč. — Janez Dimnik. — Gradec. — Budimpešta. — Prestranek. — Razstreljeni most na reki Prut pri Černovicah. — Počitek naših čet na južnem bojišču. — Boj Nemcev in Francozov v gozdu na francosko-belgijski meji. — Zavež za armado. — Nesreča vojnega vlaka na severnem bojišču. — Rusko-turška vojska. — Francoska artiljerija, uničena od Nemcev med umikanjem. — Nemški oklopni vlak na poizvedovalni vožnji. — Azijska konjenica. — Zgonik na Krasu.

— Vrnila sta se na svoje domove na bojišču ranjena: profesor dr. Ljudevit Pivko in odvetniški uradnik Fran Painhart.

— Iz ruskega ujetništva je minulo soboto pisal odvetniški kandidat dr. Ivan Režek, da je bil 26. avgusta pri Premislany ranjen in ujet. Zdaj se nahaja v Stavropolu v Kavkazu in je ozdravel; več poročati pa ne sme.

— Slovenski odvetniški uradnik ujet na Ruskem. Gosp. Alojzij Finžgar, odvetniški uradnik v Celju, je bil v bitki pri Grodeku dne 9. septembra težko ranjen in si je strl roko. Rusi so ga ujetli. Sedaj leži v bolnišnici v Kijevu na Ruskem. Zdravje se mu že vrača.

— Padel je na bojišču v Galiciji Janez Gornik, sin bivšega župana na Pesnici. Služil je pri poljskem havbičnem polku št. 3.

— Umrl je v bolnici v Beljaku infanterist 27. pešpolka Franc Urbinc iz Dobrunj pri Ljubljani.

— Na bojišču je padel inženier Fr. Kühne iz Štor pri Celju. — Padel je na severnem bojišču suplent na ljubljanski realni rez. poročnik Ernst Schwara. — Na bojišču so bili ranjeni poročnik 50. pešpolka Karol Mikuž, uradnik pri »Ljubljanski kreditni banki«, kadet 97. pešpolka Franc Radej iz Celja.

— Smrt na kosa. Umrl je gostilničar in poštar v Horjulu g. Janez Cepon, star 55 let. — Umrl je v Stranski vasi g. Franc Peklaj, star 23 let.

— Jajca v Zagrebu prodajajo kmetic na trgu po 14 vin. V soboto jih je prodajala samo ena. Zagrebčanke so se skoro stole za jajca.

— Od marivih vstal je zopet eden, in sicer Alojzij Orl, posestnikov sin v Zagradcu pri Zatični. Zadnje njegovo pismo so dobili 30. avgusta. Potem ni bilo o njem nič slišati. Starši so povpraševali na vse strani, a nobeden ni vedel nič natančnega o njem povedati. Imeli so ga vsi za mrtvega. A kako veselje je bilo, ko so dobili 22. novembra pismo iz ruskega ujetništva, in sicer iz mesta Stavropol v Kavkazu.

Opozarjamo na današnji oglaš podjetja zvezdnih tkanin »Hermes«, ki ima tovarniško zalogo v Šelenburgovi ulici 5 v prvem nadstropju, na miklavževo in božično prodajo ostankov, ki se prične prihodnjo soboto dne 28. novembra in potem dalje vsako sredo in soboto. Prodaja se po znatni znižanih cenah.

Ljubljanske novice.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Iz ruskega ujetništva je pisal sin ravnatelja dež. uradov g. M. Zamide, enoletni prostovoljec medicince Pavel Zamida. Zajet je bil 18. oktobra z dvema zdravnikoma vred v obližju Przemysla. Pisal je 24. oktobra iz Rodovila na Rusko Poljskem, da je na poti v Kijev. Dotična karta je došla v Ljubljano 21. novembra t. l.

Na morju.

FRANCOSKA TORPEDOKA NEVARNO
POŠKODOVANA.

Kodanj. »Politiken« poroča: Neka francoska torpedovka je priplula nevarno poškodovana v pristanišče Dunkirchen. Poškodovan je neki nemški podmorski čoln.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN POTOPIL
ANGLEŠKI DREADNOUGHT.

New-York. »New-York-Times« poroča: Neki nemški podmorski čoln je potopil angleški dreadnought »Audacious«.

»Audacious« obsega 27.000 ton. V morje je bila ladja spuščena leta 1912. in je popolnoma moderna. Posadka šteje 900 mož.

Nova zarola na Portugalskem odkrita.

Geni, 23. novembra. Pariški list »Herald« poroča, da je odkrila portugalska vlada novo monarhistično zaroto. Natančnejši podatki vsled stroge portugalske cenzure niso znani. — Uradno se poroča, da

je prevzela angleška vlada varstvo portugalskih kolonij.

Napredaj sta

dva daljnogleda

Trieder Zeiss in Götz in puška Mannlicher-Schönauer z daljnogledom. Na vpogled pri Al. Rasbergerju, Sodna ulica.

Izkušeni organist

in pevovodja sprejme službo takoj, ali tudi začasno. Izve se:

Poštni predal 146, Ljubljana.

Odda se do meseca februarja

stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in shrambo. Naslov 3245 pove uprava lista pod št. 3245.

Ali ste že ponovili naročnino?

Žalostnim sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat in svak, gospod

JANEZ ČEPON

gostilničar in poštar v Horjulju

po kratki mučni bolezn, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, včeraj dne 23. novembra ob 4. uri popoldne v 55. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika bo v sredo dne 25. novembra ob 9. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Horjulju.

Svete maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Predragega rajnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Horjulj, dne 24. novembra 1914.

3249

Žalujoči ostali.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena mamica, sestra, stara mamica in prastara mamica, gospa

Ivana Pribil, roj. Kočevar

vdova po inženirju

po kratki bolezn previdena s svetimi zakramenti v starosti 77 let, 23. nov. mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke se vrši v sredo dne 25. novembra iz hiše žalosti Levstikova ulica št. 4. vila Ernestina, na pokopališče k sv. Križu.

Ivan Pribil

podravnatelj »Banke Salvije« — sin

Ludmila Vrešković roj. Pribil

Marija Hieng roj. Pribil

hčeri

Ana Dermastija roj. Kočevar

sestra

Ernest Hieng, trgovec

zot

Ivan Pribil cand. ing., Erna Pribil, Ada Perdan roj. Hieng, Erno Hieng, trgovec, Ivan Hieng, uradnik »Avstro-Ogrske« banke, Herman Hieng cand. ing.

vnuki

Maruša, Didi, Ernst, Ivanček

pravnuki

3251

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Društvo c. kr. računskih uradnikov na Kranjskem javlja, da je dne 11. t. m. na južnem bojišču umrl junaške smrti njega član, gospod

Ivan Paušič

c. kr. deželnovladni računski oficial ter c. in kr. rez. poročnik.

Ljubemu, nepozabnemu tovarišu časten spomin!

V Ljubljani, dne 24. listopada 1914.

Moj iskrenoljubljeni sin, oziroma brat, svak, stric itd. gospod

Arnold Wurner

c. in kr. stotnik, poveljnik 6. stoletje bosanskega polka št. 2, lastnik »Signum laudis« na belordečem in rdečem traku itd.

je bil, do zadnjega vzdihlaja spolnojoč svojo prisego, v bitki pri Novem Mestu v Galiciji dne 16. oktobra 1914 od krogle težko na glavi ranjen in je 17. oktobra t. l. ob 1. uri popoldne na bojnem polju slavne in junaške smrti izdihnil za cesarja in domovino svojo blago dušo.

Zasedaj počiva v tujini na pokopališču v Novem Mestu. Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 26. t. m. v Kostanjevici in 1. decembra v Bohinjski Bistrici.

Bohinjska Bistrica — Kostanjevica, v novembru 1914.

Amalija Wurner, c. in kr. polkovnega zdravnika vdova, mati. — Fric Wurner, asistent drž. žel. in poročnik v rez., brat. — Adela Goriup, roj. Wurner, sestra. — Ivan Goriup, c. kr. davčni oficijal, svak. — Pepo in Jelica Goriup, nečaka.

Št. 21.251.

Razglas.

Da si mestna občina zagotovi

zalaganje s stavbnim in rezanim lesom, posipalnim materialom za ceste, ulice in trge, z betonskimi cevmi in kamni za merjenje, s svinčnimi vložki, z železnimi požiralniki in pokrovi za kanale, ter zadobi enotne cene za zidarje in tesarje za leta 1915, 1916 in 1917,

vršila se bode pri podpisnem mestnem magistratu v prostorih mestnega stavbnega urada pismena ponudbena razprava

dne 3. decembra 1914 od 10. do 12. ure dop.

Pogoji in druge podrobnosti poizvedo se v pisarni mestnega stavbnega urada ob navadnih uradnih urah.

Ponudnike se opozarja, da se bodo sprejemale ponudbe le posameznih tvrdk in podjetnikov, ter da je ponudbe opremiti s predpisanim vadijem. Na prepozno vložene ponudbe, dalje na ponudbe katere se bodo pogojno glasile, ali ne bodo povsem zadostovale razpisnim določbam, se ne bo oziralo.

Glede nabave posipalnega materiala si pridrži mestni magistrat pravico, po preteku enega ali dveh let dobavo ustaviti.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 18. novembra 1914.

Velika Miklavževa in Božična prodaja

po skoro neverjetno nizkih cenah se bo pričela prihodnjo soboto dne 28. novembra in se prodaja nadalje v prvem nadstropju v vseh oddelkih tovarniške zaloge

PODJETJA ZVEZDNIH TKANIN

„HERMES“

BRATA VOKAČ V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica 5 nasproti pošte

Opozarjamo na ugodnost te Miklavževe in Božične prodaje in na posebno znižane cene sledečih vrst ostankov blaga, kojih je ta teden ogromna množina došla na zalogo.

Za obleko modnega porhanta 6 metrov; cena kosu prej K 3-96, sedaj samo K 2-94.

Za obleko najmočnejšega modnega velourja kos 6 metrov prej K 5-40, sedaj samo K 3-88.

Fini flanel porhant, lepi vzorci, kos 6 metrov zadostno za 2 srajci prej K 3-96, sedaj samo K 2-76.

Krep porhant s kitkami v krasnih barvah za bluže prej K 2-80, sedaj samo K 1-38.

Imit. sukna 110 cm široko za ženske obleke 4½ mtr. zadostno za obleko; kos prej K 7-80, sedaj samo K 4-80.

Zelo fino in močno modno sukno široko 110 cm, kos 4½ mtr. zadostno za obleko; cena prej K 11-80, sedaj samo K 7-80.

Zelo fino in zelo elegantno 130 do 140 cm široko sukno v različnih modnih barvah 4 mtr. za obleko; cena kosu prej K 15-80, sedaj samo K 11-80.

Močno zimsko moško sukno za obleke 3-10 mtr.; cena kosu prej K 19-80, sedaj samo K 12-80.

Najfinejše in najtrpežnejše možko sukno v elegantnih modnih barvah za obleko kosi po 3-10 mtr.; cena kosu prej K 24-90, sedaj samo K 17-80.

Različne vrste modrotiska, kotenine in kambrikov kosi razne kosti; cene metru po 40, 44 in 48 vin najmočnejše.

Poleg tu navedenega blaga prodajali se bodo tudi druge vrste ostanki po izvanredno znižanih cenah.

ostankov

Naročajte „Slovenca“!

Razglas angleškega poveljnika v Egiptu.

Kajiro, 20. novembra. General Maxwell opisuje v oklicu na ljudstvo zgodovino kako je prišlo do vojne med Anglijo in Turčijo, katero dolži, da je večkrat prelomila mednarodno pravo. Neposredni povod napovedi vojne pa da so bile turške vojaške priprave v Siriji, ki so bile očitno naperjene proti Egiptu in napad turškega brodovja na angleško zaveznico Rusijo.

General pravi, da hoče Anglija Egiptu zagotoviti nadaljni mir in blagostanje, ki ju je užival vseh trideset let od angleške okupacije. General z ozirom na verski značaj sultanov in spoštovanje, ki ga uživa v Egiptu ne zahteva, da bi prebivalstvo Angleže v boju proti Turčiji podpiralo, pač pa se mora vzdržati vsakega koraka, ki bi vojaške operacije oviral, in vsake pomoči sovražniku.

Kitajska na delu.

Iz Kodanja se poroča: Poročilo, da sta pred kratkem sklenili Rusija in Japonska obrambno in napadalno pogodbo za dobo tridesetih let, ki se je predvsem sklenila glede na razdelitev Kitajske, je povečalo razburjenje Kitajcev proti Japonski in proti Rusiji. Navdušenost za vojsko na Kitajskem vzbuja poročilo, da so se že pri Santangu krvavo spoprijeli kitajski in japonski vojaki. Posebni kitajski poslanik se je podal na Mongolsko, kjer podpisuje v imenu kitajske vlade pogodbo o orožnem pobratimstvu med Kitajsko in Mongolsko, ki se formalno pridruži kitajski republiki. Poslaništvo se je ba je poverilo mandžurskemu princu Kung. A tudi protiakcija na Mongolskem, ki jo uprizarjajo ruski emisarji in agenti, je jako živahna, dasi zadeva na resen odpor. Največjo pozornost vzbuja dejstvo, ker je stopil znani nasprotnik Kitajske, priljubljeni in bojevit mongolski knez Uda na čelo znatne sile in da je izjavil, da se hoče spraviti s Kitajsko in da hoče pomagati kitajski republiki. Uda in kitajski general Hu-In, guverner Čifua, se tozadevno pogajata. Tudi v Tibetu se dela na to, da bi Tibetčani skupno s Kitajsko nastopili proti Rusiji, Angliji in Japonski. Posebni kitajski odposlanik obišče tudi Tibet in Turkestan.

Zadnja parada kralja brez dežele.

Kakor znano, je belgijski kralj Albert — kralj brez kraljestva — želel, da pride socialistična ekscelenca Vandervelde še enkrat na fronto navdušit belgijske čete za obupno brambo zadnjega koščka domovine. Vandervelde je tudi takoj prišel iz Havra; neki polkovnik ga je predstavil vojakom, nakar je Vandervelde stopil na avtomobil, ki je služil namesto odra, in govoril belgijskim polkom. Nato si je rdeča ekscelenca ogledal postojanke in streške jake, potem pa se podal na kraj, kjer se je pred kraljem Albertom vršila vojaška parada (zadnja pač!), medtem ko je v bližini divjala bojna vihra.

Pozorišče te bedne kraljeve parade je bil trg majhnega flamskega mesteca s tipičnimi hišicami, pokritimi z rdečo opeko in okni, katerih šipe so vdolane v svinec. Trg je bil nabasano poln belgijskih, francoskih in angleških čet. V nekem kotu je bilo kakih 30 ujetih Nemcev, ki so bili večinoma ranjeni in so ležali na slami. »Stopil sem bliže, da bi bolje videl«, piše neki angleški poročevalec, ki je bil pri paradi navzoč. »Ko sem dvignil pogled k malim značilnim okencem mestne hiše, sem onazil častnika bledega obraza in melanholičnih potez, v temnomodri, zlato obiti uniformi. Sedel je pri oknu odkrite glave, ki jo je podpiral z roko. Kakor v sanjah je motril ujetnike in srednjeveški milje mesta. Bil je kralj Albert.

Znak s trombo. Iz vseh ulic vro na trg francoski vojaki in napravijo četvero kot s fronto proti kralju, kakor je videti na vojnih slikah iz napoleonske dobe. Kralj je stal in se z belo roko opiral ob okno. Veter je poigraval z njegovimi dolgimi lasmi. Vojaška godba je zaigrala bojevitokoračnico, bas so neli iz dalje topovi. Vojaki so prezerili in s paradi marmarširali mimo mestne hiše v smeri od koder so gromeli topovi. Kralj je polke pozdravljaj z roko. Pazno je zrl za njimi, dokler ni zadnji vojak izginil za voglom. Še nekaj trenutkov je stal nepremično in zamišljeno, nato pa je tiho zaprl okno.

Novo gibanje v Albaniji.

Berlin, 23. novembra. V Waldenburg (Saško), kjer sedaj biva princezinja Wied,

je došla naslednja brzojavka: Prebivalstvo Šiaka in Tirane protestira proti Essad paši in izjavlja, da želi za kralja princa Wieda, ker je Nemec in ker so Nemci prijatelji Turčije.

Istočasno objavlja »Vossische Ztg.« pismo nekega Albanca, kjer med drugim piše: Novo dinastično gibanje v Albaniji se uveljavlja prav v tistih mestih, ki so bila dosedaj nasprotna nemškemu in krščanskemu vladarju. Vstahi hočejo sedaj nastopiti proti Srbiji in Črnigori. Ker pa poskuša Essad paša vsled svojega sporazuma z omenjenima državama to preprečiti, oblegajo vstahi z višine Rastbul iznova Drač, kar bo na brže imelo za posledico padec Essad paše. Prebivalstvo zahteva, da se knez Wied vrne in da vodi Albanec v vojsko proti skupnemu sovražniku.

Odlikovanci III. armadnega zbora.

(Uradno.)

S srebrno svetinjo za hrabrost 1. reda so bili odlikovani pri polkih in oddelkih 3. zbora sledeči bojovniki: Kadeti v. rez. Josip Wollrab Ivan Krieger, Ivan Rauch, Dragotin Sitte, Alfred Zoff; naredniki: Josip Sodot, France Pirker in Jurij Langegger; vodniki: Hugon Brunner, Peter Hohenwarter, Ambrož Kaltenhofer, France Resman, Gabriel Dielacher, August Eger in rez. vodnik Miroslav Steiner; enoletni prostov desentnik Fran baron pl. Alchelburg; desentniki: Matija Katholnig, Alojzij Mayer; poddesentniki: Matija Tanschitz, Peter Oberdorfer; pešci: Maks Strachl, Andrej Steinbacher in Ivan pl. Lais, enoletni prost. med. pešec Josip Weingerl. Vseh 24 7. peh. polka. — Vodnika: Ivan Schneller, Tobjia Pedzir; desentnik: Anton Gašparšič; pešci: Josip Erlach, Alojzij Kozinec, Janez Tarmann in Greg. Maleš. Vseh 7 17. pešpolka. — Narednik: Ivan Fluch; vodniki: Matija Friedl, Ludovik Grasser, France Jagersbacher in pešec Durlacher. Vseh pet 27. peh. polka. — Vodnik Dragotin Glockengieser; desentnika Heliodor Schöber in Theodor Wagner ter pešec Rudolf Fuchs. Vsi štirje 47. peh. polka. — Narednik Josip Plahuta 87. pešpolka. — Praporščak v. rez. Josip Holzbauer 97. peh. polka. — Praporščak Hubert Göttschmayer; štabni nadlovce Jos. Ledwina, nadlovca Jakob Ovsenik in Anton Bischofer ter podlovce Ivan Neubauer. Vseh pet 8. lovsk. bat. — Stražmojstra Robert Reichart in Peter Seraga; vodnik Josip Priberšek in desentnik Josip Bradaschia 5. drag. polka. — Vodja patrole Frank Fink 9. lovsk. bat. — Praporščak baron Scherpon in vodnik Alojzij Tempfer 9. p. top. polka. — Ognjičar Schwab; vodniki Dragotin Seidel, Damian Zerbs in Josip Czerny tež. havb. div. 9. — Vodnik Ivan Polič in pešec Marko Suker 6h. polka št. 4.

Srebrno kolajno za hrabrost 2. reda so si priborili: Narednika Josip Hilzer, Fran Močnik vodnik Ivan Lax, enoletni prost. desentnik Freiburger desentnik Miroslav Bacher, Ferdo Nebensteiger, Cortolo Ueschnik, Lorenc Novin, poddesentniki: Peter Prohhardt, Luka Kopp, Rudolf Sandriss, Fran Thaler; pešci: Miroslav Abaz, Fran De Bernardi, Roman Florian, Ivan Gosch, Fran Hedenig, Simon Lenko, Jakob Mairitsch, Fran Petschenig, Fran Scharfegger, Josip Wiednik, Albin Holzer, Josip Malic, Josip Oettinger in Stefan Wieser; vodnika: Josip Stocker in Ivan Stich, desentniki: Artur Poppr, Anton Unterrainer, Jurij Wagenig, Ivan Neunegger, Hubert Jorka; poddesentniki: Jakob Svetnik, Andrej Koller; pešci: Fran Krammer, Ignacij Steinberger, Andrej Müller, Fran Tarmann, Jakob Taune; črnovojnik Pinus Sumper, nadrez. Viktor Gassner vseh 42. pehot. polka št. 7. — Štabna narednika: Edward Delak in Rudolf Jerše; narednika: Rudolf Laurinc in Miha Pečauer; puškar Fran Phne; vodniki: Andrej Knauder, Anton Leitnermayer, Gasper Petko; desentnika: Ivan Jernejčič in Alojzij Kuntarič; vodnik Franc Zajc; poddesentnik Tine Rožanec; pešci: Anton Krkovič, Milan Magerl, Jurij Stampel, vseh 15, 17. pehot. polka. — Štabni narednik Ivan Bauer; vodniki: Simon Leopold, Alojzij Neuhöld, Josip Riess, Rupert Scharler, Herman Hartmayer, Vieko Atthalter, Josip Brotrager, Leopold Feist, Peter Hofer, Matija Jobstmann; desentniki: Josip Derler, Max. Harrer, Ivan Rinnhofer, Ivan Schwab, Peter Tremesberger, Vincencij Wagner; desentniki: Ivan Ernst, Leon Mitterhuber, Fran Schneider, Ivan Osterbauer, Fran Stieg; poddesentniki: Josip Gigerl, Konrad Hirner, Fran Stockreiter, Fran Purkarthofer, Henrik Stangl; pešci Florian Maier, Ivan Schweighofer, Blaž Sölkner, Alojzij Stelzer, Sudovit Kriechbaum in komp. trobač Fran Schönast vseh 33. 27. pešpolka. — Kadet v. r. Martin Pevk, polk. trobač Oswald Gaube; vodniki: Josip Lutzenberger, Alojzij Maier, Josip Schelden; desentniki: Pavel Joschep, Fran Lindner, Fran Stohser, Ivan Moller, Alojzij Mikiš, Josef Spura, Dragotin Scheucher, Anton Zuppan; poddesentniki: Adam Požarnik, Benedikt Pretterkleber, Martin Stangl, Anton Grubholz, Martin Korošek, Dragotin Zinko; pešci: Dragotin Griesz, Avgust Leber, Ivan Senekowitsch, Rudolf Pšeničnik, Jakob Mesaritsch, Fran Sedlatschek, Josip Slamitz, Jakob Steiner, Rupert Grinschl, Fran Schlögl, Fran Paar, Florian Pratter, Anton Wertnik, Ivan Wurzinger; enoletni prost. med. pešec Ivan Parš. vseh 34. 47. pehot. polka. — Praporščak Vilko Einfalt; štabni narednik Ivan Janzek; narednika: Alojzij Govejšek in Vincencij Majcen; vodniki: Ferdo Babič, Avgust Dolinšek, Anton Gaude, Jakob Irgl, Ivan Jazbec, Ivan Kovačič, Tomaž Grasič; desentniki: Anton Hudales Jos. Pribošek, Josip Vertačnik; poddesentnik: Luka Stergar, pešci: Alojzij Kren, Tine Ožienik, Anton Zorko, Martin Novak; čast. sluga Peter Zemljčič, vseh 20. 8. pehot. polka. — Praporščak v. r. Dragotin Egger; vodnika: Henrik Florian Ivan Parkelj; desentnik: Josip Markič; bat. trobač: Ivan Onic; pešca: Ivan Klemen Marij Peterlin. Vseh 7. 97. pehot. polka. — Vodnika: Martin Heibar, Jakob Kunc; podlovca: Fran Selan, Leopold Živec; vodja patrole: Anton Možina; lovca: Jakob Krajnik, Anton Solar; komp. trobač: Fran Boltezar, vseh 8. 7. pol. lov. bataljona. — Kadet v. r. Fran Zebisch; nadlovca: Adolf Glanzer, Alojzij Knauder; vodnika: Josip Birchheim, Rudolf Wurtsch; enoletni prost. podlovce: Anton Antoni; podlovci: Ivan Fiausch, Bela pl. Simo, Peter Fisterer; vodja patrole: Tomaž Schnabel in Matija Zeden; lovci: Matija Frschl, Fran Mörtl, Alojzij Wauk; enol. prost. med.: Fran

Matheuze, vseh 15, 8. pol. lov. batalj. — Fran Kos in Dušan Lehmann 20. pol. lov. batalj. — Vodnik Ivan Falk 9. pol. lov. batalj. — Štabni stražmojster: Jakob Senčar; stražmojster: Ivan Abel; vodniki: Albin Kreisl, Willibald Lohberger, Max Telsnig, Anton Priberšek; desentniki: Tine Ferjančič, Ivan Gajšek, Andrej Rieklar, Josip Cesek, Presiček, Tine Ferjančič (drugič); dragonci: Miha Hlastec, Peter Moser, Ivan Schönbuchner, Fran Burjack, Josip Sunko, Vincencij Strohmaier, vseh 18. 5. drag. polka. — Kadet v. r. dr. Fran Pavlin; nadognjičar: Dragotin Hirsch; ognjičar: Ciril Bajt; vodnika: Fran Mirtič, Ivo Würschinger; desentnik: Josip Krapp, Rudolf Reininger; toničar: Martin Selšek, vseh 8. 7. pol. top. polka. — Ognjičar: Jakob Maier; bat. trobač: Alojzij Radin; voz. toničar: Dollfuss; ognjičar: Dragotin Pirzel; desentnik: Anton Müller, vseh 5. pol. top. polka št. 8. — Ognjičar: Ivan Wallner; vodnik: Gregor Sagmeister; desentnik: Fran Gössinger; pr. mojster: Tine Seebacher; toničar: Josip Drevenšek, vseh 5. pol. top. polka št. 9. — Ognjičar: Fran Strobl; vodnik: Ignacij Haas; desentniki: Robert Riedel, Peter Grassberger, Rudolf Benodetti; pr. mojster: Felician Krenn; toničar: Ivan Sommerauer, vseh 7. pol. havb. polka št. 3.

V priznanje hrabrega in uspešnega obnašanja pred sovražnikom je bil odlikovan z vitežkim križcem Leopoldovega reda z vojno dekoracijo polkovnik Rihard Müller, načelnik generalnega štaba pri 3. zboru; z vojaškim zaslužnim križcem z vojno rekoracijo pa stotniki Franc Barborič, 13. poljski havbični polk, Bogomil Burnik, 33. poljski top. polk, in Ivan Jaksche, 28. pešpolk. — Nadporočnik Janko Svrliuga, 1. trdn. top. p., ki je uspešno branil srednjo utrdbo pri Przemyslu, je bil odlikovan z redom železne krone z vojno dekoracijo in povišan za stotnika. — S srebrno svetinjo za hrabrost 1. reda je bil odlikovan štabni narednik Ivan Wegscheider, 7. peh. p., podlovce Ivan Baron, 8. vodnik Emanuel Richter in vodja patrolje Florian Gruber, 9. p. lov. b. — Srebrno svetinjo za hrabrost 2. reda so si priborili: Vodnik Ivan Frühstück, poddesentnik Peter Verenič, oba 7. pešpolka. — Pešci: Henrik Brunner, Josip Netzerberger, Josip Nigrl in Alojzij Reininger, vsi štirje 27. pešpolka. — Poročnik v. rez. Emil Hübl, narednik Rudolf Hatze (Hace), vodnik Alojzij Gvolšek, Ivan Karba, Fran Pečovnik, desentnik Kolenc, Alojzij Kovačič, Anton Rozman, Fran Skerget, desentnik Kokovnik, poddesentnik Matija Rižnar, Ivan Dvorsnak in čast. sluga Prislán, vseh 13 od 87. peh. polka. — Stražmojstra Henrik Fritsch in Ivan Hauer, vodnik Josip Jezernik, desentnika Dragotin Kabuš in Ivan Mravlj, dragona Fran Dekleva in Anton Leskovar, vseh 7 od 5. drag. polka. — Vodnika Franc Gorčar in Dragotin Lepuschitz, enoletni prostovoljec, desentnik Dragotin Printzen, pr. mojster Ambrož Rossmann, prvi vojni mojster Martin Sattler in voz. toničar Ivan Simetzberger, vseh 6 od 9. ptp. — Poročnika v. rez. Robert Felber in Teodor Trobec, vodnik Josip Grassl, desentniki Andrej Hochörtler, Viktor Ogrinc in Ivan Weiß, vseh 6 od 3. polj. habičnega polka.

Izgube celjskega polka št. 87.

(Seznam izgub št. 60.)

Ranjeni so naslednji častniki: poročnik Begović Pavel 15, rez. kadet Brauner Ivan 15, stotnik pl. Koczian Rudolf 14, nadporočnik baron Kutschera Ernest 16, rez. poročnik Mang Engelbert 13.

Moštvo.

Mrtvi so: Bolko Franc 14, podd. Dobnig Stefan 15, Eichberger Anton 16, korp. Fekonja Franc 16, Filipič Ivan 16, Fraš Franc 15, podd. Gašparič Matija 13, četovodja Ilijaš Ivan 13, Iršič Anton 13, Jeraj Ivan 16, četovodja Kandrž Jožef 14, Koren Ivan 16, Kosterwein Ivan 16, Kremser Franc 13, Križan Mihael 16, Kumar Franc 15, Mihe Martin 16, podd. Milnar Ivan 14, podd. Pevec Franc 15, podd. Rutard Albin 13, podd. Sketa Vincenc 15, narednik Starnad Jakob 15, korp. Uršič Anton 15, Vertačnik Franc 16, Vrtič Franc 16, Zatlir Jožef 13.

Ranjeni so: korp. Ausc Ivan 13, Appel Oskar 13, Artnak Franc 13, Belej Ferdinand 16, Belina Ivan 16, Belšak Alojzij 16, Belšak Ivan 14, Berg Ivan 14, podd. Bezjak Peter 13, Blatnik Franc 14, Bračun Jožef 15, Bronzin Dominik 14, Bukovnik Gabrijel 15, podd. Canasin Peter 15, korp. Carter Franc 16, podd. Čatorič Matevž 14, Černivec Ivan 15, Čohelc Franc 15, Čučej Pavel 13, Delamea Anton 15, Dergalner Jožef 13, Dolar Martin 15, Drame Franc 13, Drev Jožef 15, Drevenšek Franc 16, Družović Franc 16, Florjanc Anton 16, Gajšek Jožef 14, Gierlinger Anton 15, Glavič Anton 14, korp. Glavnik Ivan 15, Globočnik Martin 14, četovodja Goldman Franc 14, Golec Anton 13, Gorišek Jakob 16, Gričar Franc 15, podd. Guček Jožef 14, Gupfleitner Jožef 13, Habjančič Ivan 16, Hajšek Anton 14, podd. Hauder Rok 13, Hrovat Franc 16, Jakopec Andrej 15, Jannik Leopold 13, podd. Jan Ignac 13, Janželj Ivan 14, podd. Jazbec Ivan 15, Jurkich Viktor 15, Kamenik Franc 15, Kamnik Mihael 14, Kanzler Jurij 16, Karo Jakob 14, korp. Kelher Franc 13, Kerzan Mihael 14, Kocjan Franc 14, Kolarič Jakob 13, Konec Jožef 16, podd. Koren Anton 14, četovodja Korent Jožef 14, Kornell Ivan 14, podd. Korošek Martin 15, Kos Ivan 15, Kosem Ernest 14, Košenina Ivan 13, korp. Kosi Alojzij 15, Kosi Andrej 15, Kosi Edvard 14, Kovač Emil 14, podd. Kovač Jakob 13, Kozar Mihael 13, Kranjce Alojzij 16, podd. Krefelj Ivan 13, podd. Krejan Alojzij 13, podd. Kuder Anton 13, Kukelj Franc 14, Kunšek Anton 16, Lakner Ivan 15, Lasnik Ivan 15, Lebar Franc 13, Leben Ivan 16, četovodja Leskošek Ivan 13, podd. Leskovec Jurij 14, narednik Leskovšek Franc 14, Lichteneger Karel 16, Lipuš Bogomir 14, Lipuš Jožef 15, Lipuš Jožef

15, Lovrec Franc 14, Lužnik Franc 15, podd. Lužnik Jožef 14, Lužnik Mihael 13, Marinič Ivan 15, Matjasič 14, Miau Avgustin 16, Močnik Franc 13, Mužavec Ivan 15, Novak Mihael 13, Obersmann Eugen 16, Obersun Karel 15, podd. Orepek Franc 15, podd. Opošnik Franc 15, korp. Orehovec Jožef 13, podd. Pačnik Anton 14, Pajk Mihael 16, Pavlin Vincenc 16, Pesko Anton 15, Pestinšek Franc 16, Petan Jožef 14, Petek Jakob 14, podd. Petelinšek Anton 14, Peterkel Karl 16, četovodja Peušek Feliks 15, Piberčnik Vincenc 16, Pirnat Ivan 15, korp. Pirš Andrej 13, Plahuta Matija 13, Pogač Karel 13, korp. Pogoreuc Anton 15, Polensak Stefan 15, podd. Poljanšek Alojzij 15, Pongračič Ivan 14, Potočnik Martin 16, podd. Potočnik Mihael 13, korp. Prelog Franc 15, Prislán Anton 15, podd. Puncer Albert 16, korp. Putz Ivan 16, tit. narednik Rajcovec Franc 13, Rajter Matija 16, Rakusa Franc 15, četovodja Rakuscha Franc 14, četovodja Rakuscha Alojzij 14, Rapotočnik Blaž 13, korp. Rauter Leopold 16, Razboršek Jurij 13, Reberčnik Jožef 13, Robida Gašper 14, podd. Rubin Anton 15, Sadek Albin 15, korp. Sagmeister Ivan 16, korp. Sajko Ivan 13, Sajtegel Ivan 13, četovodja Salatinik Anton 15, Salobir Franc 14, Šamperl Franc 15, Santej Franc 15, Savnik Jožef 16, Schläger Franc 15, Seler Ivan 14, podd. Semlitsch Jožef 15, podd. Senčar Karel 16, Sever Jakob 15, korp. Sikošek Anton 16, Skočaj Franc 14, Skoliker Jožef 13, Skornjanc Franc 14, korp. Skrabl Jurij 13, korp. Skrivarnig Avgust 14, Slana Franc 14, Slana Ivan 13, Slana Ivan 15, Slanšek Anton 14, Slemnik Urban 14, Šlibar Valentin 16, četovodja Smalčič Ivan 15, četovodja Spindler Alojzij 14, Sprajc Tomaž 13, korp. Spreitzer Henrik 15, Šrot Anton 14, Štampar Tomaž 16, podd. Steinbach Avgust 14, Sterman Peter 14, podd. Strupaj Jakob 14, Stuhec Lovro 13, Stumberger Ivan 15, Srečko Franc 14, Srečko Lenart 14, Tamše Ivan 16, Termon Ivan 14, Tikvic Ivan 15, korp. Tkalič Ivan 14, Tomažič Andrej 13, Toplak Karel 15, Trofenik Ignac 14, enoletni prostovoljec Trstenjak Feliks 15, Turnšek Peter 13, Tušak Ivan 13, podd. Urleb Ivan 15, Vaš Valentin 13, podd. Verčnik Franc 14, Vertnik Ignac 14, korp. Vidovič Franc 15, Vinder Jernej 15, Virjak Pavel 14, Vitko Stefan 15, Vorina Matija 15, Vrbanc Ivan 15, Vrečko Franc 14, Weisbacher Franc 15, Zajko Anton 16, Zajšek Jakob 16, podd. Zelenik Jožef 15, Zelic Rudolf 15, podd. Zlebnik Ivan 15, korp. Znidarič Franc 15, Zolger Jurij 13, podd. Zupanc Jožef 16, četovodja Zupanič Fridrik 15.

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpe-ljana

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod številko 3134.

Služba

3240

organista in cerkovnika

se takoj odda v Šent Jurij pri Šmarji. Dohodki v blagu in denarju okoli 700 K in prosto stanovanje. Župni nrad Šent Jurje pri Šmarji.

Proda se po nizki ceni lep, nov

harmonij

amerikanskega sistema z desetimi registri. Naslov Poštni predal št. 146, Ljubljana. 3236

Varuh dojenčkov

Sladni čaj znamka »Sladin« je rešil dojenčke, pri katerih so druga otroška redilna sredstva odrekala. Vzgojenje s Sladinom je polovico cenejše. Prihrani se tudi na mleku in sladkorju. 1/4 kg zavoj stane 60 vin. in se dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 zavojev 4 K franko pri izdelovalcu, lekarnarju Trnkoczy zraven rotarja v Ljubljani. Njegova žena je vzgojila s Sladinom 8 zdravih otrok. Na stotine mater to vzgojenje, posnema z najboljšim uspehom. Za odrasle je Sladin edini zajtrk, kateri daje kri, moč, mirne živce, zdravje. Je polovico cenejši kakor vsak drug zajtrk in prihrani tudi na mleku, sladkorju. Za bolne je Sladin izvir zdravja. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnarju Trnkoczy, Schönbrunnerstraße 109, Radeckypfad 4, Josefstädterstraße 25. V Gradcu: Sackstraße 4. V Trstu, drogerija I. Camauli Giovi, di Quaradella 703; v Gorici Mazzoli E. trgovce; v Celju Hočevar, trgovce; v Celovcu Hauser, lekarnar; v Mariboru Kšnič, lekarnar 109

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake.

Tetra perilo.

Svalne vreče.

Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za pletiti.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.